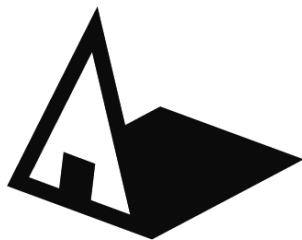

Универзитет у Београду
Архитектонски факултет

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Београд, април 2016. Године

1.0 УВОД

2.0 САМОВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, УСТАНОВЕ И УСЛОВА РАДА АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТА ПО СТАНДАРДИМА

[Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)

[Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета](#)

[Стандард 4: Квалитет студијског програма](#)

[Стандард 5: Квалитет наставног процеса](#)

[Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада](#)

[Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника](#)

[Стандард 8: Квалитет студената](#)

[Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)

[Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)

[Стандард 11: Квалитет простора и опреме](#)

[Стандард 12: Финансирање](#)

[Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)

[Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)

3.0 ПРИЛОЗИ И ТАБЕЛЕ

1.0 УВОД

Архитектонски факултет Универзитета у Београду институција је са традицијом дугом 170 година. Након Другог српског устанка у Србију долази већи број стручњака из иностранства као и Срба који су школе завршили ван Србије. Међу њима су Франц Јанке, Чех Јан Невола (пројектант Капетан Мишиног здања), Филип Христовић и Емилијан Јосимовић (школовао се на Политехници у Бечу). Са њима у Србију долази и дух академизма, класицизма, па и еклектике.

Другом половином 19. века први државни питомци шаљу се у иностранство на школовање. Међу њима су Коста Шрепаловић, Драгутин Милутиновић и Михајло Валтровић (завршио Архитектонски факултет у Карлсруеу). Валтровић по свом повратку у Србију постаје један од најактивнијих наставника архитектуре на Техничком факултету. Међу његовим студентима истичу се Андра Стевановић (студије архитектуре на Политехници у Берлину), Милан Капетановић (студије архитектуре у Минхену), Милорад Рувидић (студије архитектуре на Политехници у Берлину) и Никола Несторовић (студије архитектуре на Политехници у Берлину, Пруски државни испит). Током последње деценије 19. века они бивају промовисани за професоре, и током целокупног животног века, усавршавајући се и у иностранству а делајући у Србији, остављају значајан траг у архитектонском образовању.

По завршетку 1.Светског рата, у наставу се укључује и одређени број Руса, емиграната. Почетком 20-тих година прошлог века, на факултет се, као асистенти, а затим професори, примају први у Србији образовани архитекти међу којима има и оних „заражених“ духом модернизма. Имена која су обележила историју Архитектонског одсека али и српске архитектуре свакако су Александар Дероко, Милан Злоковић (специјализација на Ecole des Beaux arts, Париз), Петар и Бранко Крстић, Бранислав Којић (Ecole Centrale des Arts et Manufactures, Париз), Димитрије Леко (студије архитектуре на Политехници у Карлсруеу), Ђурђе Бошковић,...

У периоду после 2.светског рата Архитектонски факултет води политику бирања наставника по основама резултата научно-истраживачког и стручно-уметничког рада. Пет наставника Архитектонског факултета бирају се у чланство САНУ (Бранислав Којић, Иво Антић, Ђорђе Злоковић, Милан Лојаница, Бранислав Митровић).

У периоду 2003-2006, захваљујући ТЕМПУС пројекту „Реформа наставног плана Архитектонског факултета у Београду“, студијски програми у потпуности су усклађени са одредбама Закона о високом образовању, Стандардима за акредитацију Националног савета за високо образовање и принципима Европског простора високог образовања.

2.0 САМОВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, УСТАНОВЕ И УСЛОВА РАДА АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТА ПО СТАНДАРДИМА

Извештај о самовредновању квалитета студијских програма, установе и услова рада Архитектонског факултета Универзитета у Београду, урађен је на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, као и Упутства за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе издатих од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа.

У овом делу документа приказани су сумарни резултати самовредновања рада Факултета по сваком од прописаних Стандарда за самовредновање. За сваки стандард су вредновани стање и процеси којима се осигурава квалитет установе, студијских програма и услова рада на основу расположиве документације факултета и спроведених анкета наставника, сарадника и студената факултета организованих посебно за потребе израде овог извештаја. Спроведено анкетање обухватило је сумарни осврт на сва кључна питања везана за све прописане стандарде са посебним акцентом на захетв да се дају предлози мера за унапређење.

У том смислу у овај извештај уграђени су сви предлози за кориговање уочених недостатака послати од надлежних органа задужених за контролу и обезбеђење квалитета, Већа Департмана, Руководиоца студијских програма и Студентског парламента и других субјеката укључених у задужених за контролу квалитета.

Извештај предочава спремност Архитектонског факултета за сталним унапређивањем квалитета образовања и научноистраживачког рада, која је утемељена у Стратегији, општим актима Факултета, тимском раду, разматрању оцена студената о појединим важним питањима, позитивном искуству европских и светских образованих институција са којима Архитектонски факултет сарађује, као и пословању, заснованом на одговорном, раду, богатом знању и вишегодишњем искуству запослених наставника, сарадника и ненаставног особља.

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а. Опис стања, анализа и процена

Стратегију обезбеђења и унапређења квалитета Архитектонски факултет је (Службени билтен АФ 78/08), којом су, између осталог, дефинисани мисија, циљева и опште мере за обезбеђење квалитета као основ за развој Факултета у наредном периоду, усвојио 2008. Године. Стратегија предвиђа да се утврђивањем конкретних мера за одређене области обезбеђења квалитета (студијских програма, реализовања наставе, развоја наставног кадра, истраживања и везе између образовне и научноистраживачке делатности, уџбеника и литература, рада библиотеке, развоја информационих ресурса, простора и опреме, ненаставног особља, процеса управљања, обавезног самовредновања, вредновања од стране студената и спољашње провере квалитета) утврде, стратегијом номиновани, субјекти квалитета. У датом моменту није формулисан прецизни Акциони план, обзиром на процедурално неискство у формализацији ових процеса. Стратегија АФ дефинише визију и мисију АФ у оквирима јединственог међународног образовног система, као и стандарде за обезбеђење и унапређење квалитета свих процеса. Основна надлежност за спровођење система квалитета лежи првенствено на Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета КОУК, али и на обавези и утврђеним мерама за укључивање свих субјеката како интерних тако и екстерних (Универзитет, надлежна Министарства, струковне организације).

Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета обезбеђења и унапређења квалитета у оквиру кога су дефинисани краткорочни (оперативни) циљеви обезбеђења и унапређења квалитета усвојен је 2013. године. Измене и допуне Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета, усвојене су, такође, 2013. Овим правилником предвиђено је периодично преиспитивање, кориговање и разрада Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета кроз Акционе планове. Самовредновање студијских програма, наставног кадра и научно-истраживачког и стручно-уметничког рада требало би вршити на годишњем нивоу, а самовредновање осталих стандарда требало би вршити највише на сваке три године. У циљу повећања ефикасности и ефективности рада на пословима обезбеђења и унапређења квалитета усвојен је и низ Протокола којима се прецизније дефинишу процедуре спровођења Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета. До сада постигнути резултати у подзињању и унапређењу квалитета у складу су са опредељењима Стратегије и усвојеним Акционим планом.

У периоду од 2012. до 2015. године органи надлежни за утврђивање и спровођење мера унапређења квалитета обављали су своју дужност са мањим или већим интензитетом и успехом. У операционализацији предвиђених мера уочено је више проблема и тешкоћа.

Проблеми и тешкоће пре свега су организационе природе. Уочено је недовољно агилно и свеобухватно ангажовање свих органа надлежних за обезбеђење и унапређење квалитета, као и недовољна међусобна комуникација и синхронизација деловања. Анализом прикупљеног материјала КОУК је закључила да узроци оваквог стања све мање леже у недовољно развијеној култури контроле квалитета на Архитектонском факултету, свести о неопходности редовног самовредновања и преиспитивања и унапређења, а далеко више у недовољно развијеним организационим и радним процедурама који доприносе континуираности процеса унапређења квалитета.

У оквиру овог циклуса самовредновања., на нивоу Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета КОУК преиспитиван је садржај Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета у односу на постигнуте резултате. Оцењено је да формулације Стратегије и релативно коректно одражавају политику квалитета АФ, међутим да је потребно иницирати преиспитивање Стратегије у циљу усклађивања са ЕУ стандардима о квалификацијама Архитеката и европској иницијативи о међусобном признавању квалификација чији је Србија потписник, као и у циљу што адекватнијег одговора на актуелне процесе урбаног развоја у Србији, кроз

преиспитивање циљева и исхода студијских програма, ради усклађивања са потребама друштва и праксе, а у складу са актуелним развојним контекстом, што ће за последицу имати потребе за унапређењем садржаја наставе, педагошких модела, па и кадровске политике.

Током периода 2013-2015 на Архитектонском факултету, области у систему обезбеђења квалитета којима је превасходно посвећена пажња и постигнути резултати су настава, наставни програми и студентска евалуација, док су мере у областима истраживања, вредновања студената, уџбеника и литературе, наставних ресурса и процеса управљања у мањој мери довеле до жељених резултата. Међутим, у том периоду је успешно почет и окончан процес RIBA (Royal Institute of British Architects) валидације. Студијски програми Основних академских студија Архитектуре_OACA и Мастер академских студија Архитектуре_MACA акредитовани су RIBA еквиваленцијом RIBA степен 1 (RIBA Part1) и степен 2 (RIBA Part 2), што важи за студијске програме који су почели школске 2014/15, затим 2015/16. године и у будуће. Имајући у виду да је ова валидација међународно признат репер за изврност у архитектури, акредитовање наших наставних програма RIBA сертификатима који се сматрају "златним стандардом" струке је од огромног значаја за наше студенте и наставнике. Истовремено се успешна RIBA валидација може сматрати и контролом квалитета на годишњем нивоу. Архитектонском факултету у Београду је признат статус RIBA кандидата у октобру 2014, а RIBA еквиваленцију су програми OACA и MACA добили у октобру 2015 год.

6. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене :		квантификација процене
опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета	S	Подигнут ниво свести о потреби континуираних квалитативних промена и унапређења наставе. Промена начина размишљања проистекла током новог циклуса акредитације и имплементације нових студијских програма	++
	W	Отпор одређеног броја наставника према административним и оперативним сегментима процеса самовредновања. Још увек нејасан систем надлежности и неразвијене опретаивне продуре	+++
	O	Дефинисање система информисања и дисеминације знања из области контроле и унапређења квалитета. Успостављање оперативне сарадње са релевантним међународним организацијама и универзитетима у циљу размене организационих искустава и радних процедура	+++
	T	Недовољна подршка од стране надлежних надређених институција. Интерни отпор променама. Недостатак инструмената обавезе.	++
мере за обезбеђење квалитета	S	Осим прописаних укључене и друге мере контроле квалитета.	++
	W	Недовољна озбиљност и утицај резултата евалуације на унапређење квалитета.	+++
	O	Системско дефинисање процедура спровођења мера, кроз процес међународне валидације.	+
	T	Недовољна заинтересованост и немотивисаност у спровођењу мера.	++
субјекти обезбеђења квалитета	S	Изражена потреба за широким учешћем у процесима обезбеђења квалитета.	+
	W	Недовољна оперативна повезаност међу субјектима.	+++
	O	Формирање посебних тела и организационих јединица.	++
	T	Ограничен број особа активних у оквиру надлежних тела.	++
области обезбеђења квалитета	S	Настава као основна делатност најинтензивније подложна контроли квалитета.	++
	W	Недовољно широк поглед на проблем.	+++
	O	Увођење обавезних протокола.	+
	T	Отпор механизмима контроле.	+++
повезаност образовне,	S	Повећање повезаности кроз укључивање истраживачких тема и почетак сарадње са локалним самоуправама и привредом	+

научноистраживачке и стручне делатности	W	Повезаност научноистраживачке, стручне и образовне делатности није системска, иако у постоји, продукт је појединачне иницијативе.	+++
	O	Активније повезивање са привредом и локалним самоуправама у припреми школских задатака.	++
	T	Одсуство одговарајућих истраживачких пројеката.	++
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			
<p>ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета</p> <p>КОУК је закључила да у наредном периоду неопходно оперативно разрадити следеће мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преиспитати и иновирати Стратегију за обезбеђења и унапређења квалитета, и донети Акциони план за наредни трогодишњи период - Обнављање рада Центра за акредитацију и контролу квалитета и проширења опсега рада на развоју система за континуални мониторинг квалитета - Развој програма промовисања културе квалитета на АФ кроз информисање и едукацију - Спровођење процеса самовредновања за поједине области на годишњем нивоу. 			
<p>д. Показатељи и прилози за стандард 1</p> <p>Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета</p> <p>Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета</p> <p>Прилог 1.3 Акциони план за спровођење стратегије и одлука о његовом усвајању</p>			

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

а. Опис стања, анализа и процена

Законом о високом образовању ("Сл. гл. РС", бр. 76/05, 100/07-аут. тумачење, 97/08 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15.аут. тумачење и 68/15), Статутом ("Сл. билтен АФ", бр. 105/15) и Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета ("Сл. билтен АФ", бр. 80/08 и 90/13), обезбеђују се оптимални услови за остваривање квалитета рада неопходног за стални активни развој Факултета у свим сегментима. Наведеним прописима утврђене су појединачне надлежности свих органа Факултета у систему обезбеђења квалитета образовног процеса. Посебну улогу у систему обезбеђења и унапређења квалитета високог образовања на Факултету има Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета_КОУК и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, кроз надлежности и састав утврђене Статутом Факултета.

У оквиру Правилника дефинисан је систем, критеријуми и стандарди, као и основне процедуре обезбеђења и унапређења квалитета. Стандарди садрже ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом, а утврђени су посебно за сваку од области у којима се Архитектонски факултета обавезао да обезбеди квалитет: студијски програми, реализација наставе, научно истраживачки рад, стручни и уметнички рад, наставно особље, студенти, уџбеници и друга литература, библиотечки и информатички ресурси, управљање Факултетом, ненаставна подршка, обезбеђење простора и опреме, као и обезбеђење финансирања. Факултет не утврђује посебним општим актима поступке обезбеђења квалитета за сваку од наведених области, већ у свакодневном раду, кроз праћење и примену најновијих законских прописа и научних достигнућа. Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета Факултета је предвиђено да Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, промовише културу квалитета, планира и анализира поступке вредновања целокупног система образовања и научног рада Факултета, сваке три године изврши обавезно самовредновање установе, припрема и са студентским парламентом учествује у реализацији и анализи студентске евалуације наставе, предлаже мере за унапређење рада Факултета, предлаже стратегију за обезбеђење квалитета на Факултету и прати њену реализацију.

У периоду од 2012. до 2015. године органи надлежни за утврђивање и спровођење мера обезбеђења и унапређења квалитета (Департмани, Управа и ННВ Факултета) спроводили су самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма, наставе, услова рада и студената, у циљу њиховог сталног праћења и побољшања. Посебну улогу у поступку обезбеђења подизања квалитета имају анализе: образовног процеса и научноистраживачког рада, побољшања степена пролазности на испитима и бољег организовања наставе, обављане на основу праћења реализације студијских програма по предметима и пролазности студената, као индикатора квалитета рада, које се разматрају на стручним органима Факултета.

Одлуком ННВ Факултета из 2015. године образована је нова Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Архитектонског факултета у Београду. Новоформирана КОУК је констатовала да је Комисија претходног састава била неактивна од завршетка поступка претходног самовредновања из 2013. године. КОУК је утврдила План рада за наредни период, а посебно рада на изради извештаја о самовредновању 2016., који је усвојен одлуком ННВ Архитектонског факултета.

Према овом плану анкетирани су сви субјекти у систему квалитета, чији је задатак био да доставе писани извештај и потребну документацију из своје надлежности Комисији КОУК на увид. КОУК је извршила увид у обимну прикупљену документацију која се односи на претходни трогодишњи период. Анализом свих наведених докумената и постигнутих резултата, Комисија је са надлежним органима Факултета (департмани, већа и студентски парламент) израдила трогодишњи Извештај о самовредновању Архитектонског факултета_2016, који сумира рад свих органа на самовредновању у периоду од 2015. до 2015. године.

У току рада Комисија је констатовала да су стандарди дефинисани Правилником о обезбеђењу и унапређењу

квалитета актуелни и у складу са стандардима прописаним од стране Националног савета. Проблем у спровођењу поступака контроле и унапређења квалитета је недостатак јасних протокола рада свих надлежних органа, што је имало последице на ефективност укупног рада, а што ће бити решено у наредном периоду.

б. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
стандарди за унапређење квалитета установе	S	Високи стандарди у области организације наставе.	+++
	W	Проблеми у организацији и финансирању.	+++
	O	Континуиран рад и системска формализација на подизању свих стандарда установе у складу са националним и међународним стандардима	++
	T	Недостатак финансијских и људских ресурса	+++
стандарди за унапређење квалитета студијских програма	S	Студијски програми у складу са националним стандардима, међународно валидовани	+++
	W	Неразвијен систем праћења запошљавања дипломираних студената. Недостатак информација о компатибилности исхода студијских програма са потребама праксе	+++
	O	Успостављање континуиране формалне сарадње са државним институцијама које прате запосленост кадрова, као и формирање АЛУМНИ мреже дипломираних студената	++
	T	-	0
поступци обезбеђења квалитета	S	Делимично успостављене процедуре	+
	W	Непостојање јасних механизма и протокола рада	+++
	O	Увођење протокола кроз Правилник. Увођење интерне и екстерне ревизије.	+++
	T	Недостатак контролних и дисциплинских инструмената.	++

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T - Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу спроведене анализе и уочених недостатака КОУК предлаже:

- Утврђивање прецизних поступака и стандарда за праћење остваривања задатака од стране надлежних органа у поступку контроле и развоја квалитета,
- Анализа важећих општих аката Факултета, у вези са обезбеђењем и унапређењем квалитета, и израда предлога измена и допуна важећих докумената, као и израда нових аката
- Прикупљање података и информација од значаја за остваривање и развој квалитета, како са Факултета, тако и шире, и
- Упоредна анализа стандарда квалитета високошколских установа из иностранства, ради сагледавања нивоа квалитета на Факултету.

д. Показатељи и прилози за стандард 2

[Прилог 2.1.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - Правилник обезбеђењу и унапређењу квалитета - Сл. билтен АФ_92-13](#)

[Прилог 2.1.2. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - Протоколи о раду субјеката обезбеђења и унапређења квалитета АФ - Сл. билтен АФ_91-13](#)

[Прилог 2.2. План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета - План рада у поступку самовредновања Архитектонског факултета и изради Извештаја о самовредновању АФ_2016](#)

[Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а. Опис стања, анализа и процена

Статутом Архитектонског факултета а у складу са нормативима и стандардима за акредитацију високошколских установа постављен је систем обезбеђења и унапређења квалитетом и дефинисане су надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета. Дакле, утврђени су послови и задаци наставника, сарадника, студената, управе Факултета, стручних органа, департмана и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Према Правилнику о обезбеђењу и унапређењу квалитета (члан.5 до 15., „Службени билтен АФ“, бр. 80/08 и 90/13) У систему обезбеђења и унапређења квалитета Архитектонски факултета, учествују сви органи и тела Факултета, и то: савет; управа АФ (декан и продекани), наставно-научно веће_ННВ; департмани_ДЕП; руководиоци студијски програма_РЦП и студијских целина_РСЦ; студентски парламент_СП; центри и стручне службе; комисија за обезбеђење и унапређење квалитета_КОУК, састављена из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената; наставници и сарадници; радници у ваннастави. Правилником су утврђени, пре свега, стандарди и захтеви квалитета наставе, систем контроле квалитета наставе која обухвата контролу квалитета предавања, практичне наставе, вежби, других облика наставе, теренске праксе и има за циљ праћење пролазности и показатеља успешности у свим фазама студија. Остали стандарди нису ближе дефинисани већ се реферишу у односу на стандарде утврђене од стране Националног савета за високо образовање. Утврђен је и систем праћења ефикасности квалитета студирања који врши Студентска служба. Оцена студијских програма, наставе и услова рада, као и оцена наставника и испита од стране студената врши се анкетирањем коришћењем Анкета дефинисаних Правилником Универзитета у Београду о студентској евалуацији.

У периоду од 2008. до 2011. године органи надлежни за утврђивање и спровођење мера обезбеђења и унапређења квалитета спроводили су самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада у циљу њиховог сталног праћења и побољшања, са различитим интензитетом и обимом ангажовања. Већи обим ангажовања имали су декан и продекани, ННВ АФ, Департмани АФ, Већа година и Студентски парламент, а мањи остали субјекти квалитета. Искуство је показало да се највећа ефикасност постиже кроз рад Департмана АФ и Већа година. У том периоду КОУК је уочила је да су веома добри резултати у организацији наставе постигнути увођењем органа Већа година у оквиру кога се решавају текућа организациона питања хоризонталне семестралне координације уз веома активно учешће наставника и представника студентског парламента одређене године. Проблеми у организацији избора предмета и студио пројеката што је превазиђени су утврђивањем система (процедура и критеријма) електронског избора за сваки од предмета. Проблеми у организацији наставе у односу на просторне капацитете, не у смислу количине расположивог простора, већ у смислу организације распореда коришћења простора, превазиђени су заједничким радом Већа година и Студентске службе у дефинисању распореда часова и коришћења простора који се од тада редовно објављује на сајту и огласној табли факултета.

У периоду од 2012. године до 2015. (од претходног извршеног поступка самовредновања) Архитектонски факултет је значајно проширио понуду студијских програма, уводећи модуларну наставу у оквиру постојећег мастер програма, акредитацијом основних и мастер студија за енглески језик, увођењем још два мастер програма, интегрисаних академских петогодишњих студија и унапређењем докторских студија. Концепција унапређења понуде студијских програма у директној је вези са тежњом достизања основних развојних циљева факултета дефинисаних Стратегијом унапређења квалитета, односно достизања међународно признатих стандарда у области високог образовања архитеката и научноистраживачког и уметничко-истраживачког рада.

Са циљем бољег међународног позиционирања, покренут је процес међународне валидације студијских програма основних и мастер студија од стране RIBA (Royal Institute of British Architects) асоцијације. RIBA спроводи ригорозну и систематску инспекцију архитектонских наставних програма да би осигурала паритет на међународној скали, који су у потпуности дефинисани у складу са UIA (International Union of Architects) стандардима, у исто време поштујући локалне образовне системе у оквиру којих факултети раде. Процес RIBA валидације, према RIBA стандардима у потпуности, успешно је окончан 30. октобра 2015. године. Студијски програми Основних академских студија Архитектуре_OACA и Мастер академских студија Архитектуре_MACA акредитовани су RIBA еквиваленцијом RIBA степен 1 (RIBA Part1) и степен 2 (RIBA Part 2), што важи за студијске програме који су почели школске 2014/15, затим 2015/16. године и у будуће. Архитектонски факултет је постао члан RIBA мреже акредитованих програма, што би требало да побољша његову позицију у процесу интернационализације студијских програма и шире међународне сарадње.

Процедуре и систем контроле које RIBA препоручује битно је унапредио процедуре контроле квалитета наставе и наставног процеса на Архитектонском факултету. Уведене су бројни нови механизми контроле квалитета као што су: прикупљање и анализа квалитета студентских портфолија по годинама студија, јасно утврђивање критеријума оцењивања и транспарентност оцењивања по свим критеријумима, што се обезбеђује кроз записничку евиденцију оцењивања, јавне изложбе студио пројеката (кључних апликативних предмета) по свим семестрима, коју прати дискусија постигнутих резултата и балансирање критеријума оцењивања. Додатно RIBA комисија подстиче стално приспиривање циљева и исхода студијских програма и њихово позиционирање, како на домаћем тако и на међународном, тржишту рада.

Последично, систем контроле квалитета у претходно трогодишњем периоду био је превасходно задатак посебно за ову прилику формиране Комисије за RIBA акредитацију Архитектонског факултета, док је КОУК била неактивна. Поступак RIBA валидације иницирао је веће и активније учешће и наставника студената у спровођењу Стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Искуство начина рада, прикупљања документације и извештавања Комисије за RIBA акредитацију Архитектонског факултета потрбено је формализовати протоколима Факултета, како би се обезбедила континуираност, што би у перспективи обезбедило бољу ефикасност и ефективност рада КОУК.

Организациона јединица Већа година укинута је и уведена је инстанца Руководиоца студијских програма, као и Руководиоца студијских целина за сложене програме (Стаут Архитектонског факултета), чији је задатак да брину и о квалитету наставе и организацији наставног процеса. Именовање Руководилаца студијских програма је у процесу. Искуства су показала да је ефективније и ефикасније резултате дају позиције руководиоца студијских програма, а да је надлежност рада руководиоца студијских целина неопходно детаљније прецизирати у циљу подизања ефикасности и ефективности.

Учешће студената у систему контроле квалитета унапређено је и бољом организацијом студенског парламента, преко предстваника сваке године и њиховим директним учешћем на ННВ, као и кроз сарадњу са руководиоцима студијских програма и студијских целина. У протеклом трогодишњем периоду АФ је радио на увођењу електронске процедуре студентског вредновања у складу са правилником Универзитета на нивоу основних и дипломских академских студија, и Протоколом о студенском вредновању донетим у сарадњи са студенским парламентом 2013. године. Последично прошлогодишњи резултати студенског вредновања нису спроведени у потпуности. Још увек није уведено студенско вредновање на специјалистичким и докторским студијама. Још увек није уведено систем праћења запошљавања дипломираних студената. У претходној евиденцији рада КОУК не постоји документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера.

6. SWOT анализа			
елементи анализе	опис категорије процене		Квантификација процене
постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета	S	Разграната структура субјеката квалитета. Институционализација руководилаца студијски програма и руководилаца студијских целина.	+++
	W	Организациони проблеми у раду КОУК. Непостојање искуства одабраних чланова, неразрађеност процедура. Неефикасност особља у припреми документације	++
	O	Рационализација и промена начина избора чланова КОУК. Уључење руководилаца студијских програма, студијских целина у рад КОУК, представника година студијског праламента итд.	+++
	T	Неефикасност рада субјеката квалитета у изради формалне документације. Укидање Центра за акредитацију као подршке рада КОУК	+++
надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета	S	Јасне надлежности Савета ННВ, Департмана.	+
	W	Недовољна транспарентност и правовремено информисање.	++
	O	Формализација Колегијума као управног тела	+++
	T	Поремећај у односима при гласању због недоласка на седнице појединих структура чланова.	+
надлежности органа пословођења	S	Јасна овлашћења по Статуту. Демократска процедура избора.	+++
	W	Недостатак аката којима се дефинишу ресори – области рада и одговорности. Недостатак протокола рада	++
	O	Процедурално дефинисање рада деканског колегијума.	+
	T	Недостатак оперативног акционог планирања на годишњем нивоу	+++
надлежности стручних органа	S	Јасна овлашћења по Статуту.	++
	W	Недовољно дефинисане надлежности и процедуре	+++
	O	Увођење протокола рада и мера за стимулисање запоследних	+
	T	Недовољна заинтересованост појединих наставника за учешће у стручним органима.	+++
надлежности наставника и сарадника	S	Одговорност за наставу на својим предметима.	+
	W	Непознавање садржаја наставе на осталим предметима. Неповезаност садржаја наставе.	+++
	O	Посвећивање већег значаја резултатима студентске евалуације. Унапређење студентске евалуације.	+++
	T	Неспремност за унапређивање.	++
надлежности студената	S	Законом обезбеђено учешће студената. Редовна студентска евалуација наставе. Учешће представника студената у органима и телима. Проактивно деловање представника студентског парламента.	+++
	W	Недовољна организованост студената да путем својих представника раде на унапређењу квалитета (већ само на акутним проблемима).	++
	O	Организовање тренинга и дебатних кругова. Увошење система стимулације студената за активније учеће у унапређењу наставе.	+++
	T	Иzolованост студентских представника од целокупног студентског тела. Превелико временско ангажовање представника студената	+++
организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Статутом предвиђене ингеренције субјеката.	++
	W	Систем још није успостављен. Неефикасно спровођење задатака	++
	O	Увођење јасних протокола рада	++
	T	Незаинтересованост особља за успостављање система.	++
доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда	S	Налази RIBA комисије. Активно преиспитивање од стране руководилаца департмана.	+++
	W	Недовољна међусобна координације рада Департмана АФ, стриктно раздавајање надлежности	+++
	O	Организовање интердепартаманских дебата о специфичним стручним темама које би требало	+++

за обезбеђење квалитета		укључити у наставни процес, заједничко формулисање и организација семестралних задатака	
	T	Неспремност особља на кооперативну комуникацију и међусобну сарадању. Недостатак времена.	+++
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T - Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			

У целокупном систему обезбеђења квалитета уведене су бројне мере за унапређење ефикасности и ефективности рада. У претходном трогодишњем периоду уочени су одређени недостаци и предузете мере за унапређење које су у току. Ипак може се констатовати и даље недовољно континуиран и формализован рад на контроли квалитета, на пр. годишњи извештаји и њихова анализа, недовољна синхронизација надлежности итд. односно још увек недовољни ниво свести о важности континуалног и систематичног праћења и контроле квалитета на нивоу временских периода мањих од три године. Ово се првенствено огледа у непостојању радних Протокола, система систематског прикупљања документације и показатеља квалитета, као и недостатак финансија за спровођење системских решења на свим организационим нивоима. Недостају адекватне мере за стимулисање испуњавања радних обавеза наставника.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Увидом у комплетно стање и степен развијености система за обезбеђење квалитета КОУК предлаже следеће мере:

- Неопходно је утврђивање јасних и недвосмислених оперативних поступака за праћење, информисање и обезбеђење и унапређење свеопштег система квалитета.
- Унапређење и допуна Правилника обезбеђењу и унапређењу квалитета АФ, интеграцијом искустава процедура RIBA контроле квалитета
- Послове на унапређењу квалитета обезбедити кроз одређивање адекватне финансијске подршке из сопствених извора
- Успоставити систем перманентне едукације свих запослених у области унапређења квалитета и развити систем информисања посебно за ову проблематику путем сајта факултета или други савремених ИКТ алата
- Усвајање Протокола за прецизније дефинисање процедура, дужности и начина прикупљања свих потребних података и показатеља у систему обезбеђења квалитета,
- Активирање Центра за акредитацију и контролу квалитета за послове прикупљања и систематизације све документације неопходне за праћење и контролу квалитета, што би у наредном периоду требало протоколарно уредити посебном одлуком ННВ и верификовати кроз Стату Архитектонског факултета
- Утврђивање новог начина избора чланова и протокола за рад КОУК, у смислу познавања материје, како би се обезбедила боља синхронизација послова и задатака на обезбеђењу квалитета, што би у наредном периоду требало протоколарно уредити посебном одлуком ННВ и Правилником
- Доношење годишњих акционих планова КОУК или планова рада појединих надлежних органа квалитета у складу са усвојеним Акционим планом по свим областима обезбеђења и унапређења квалитета, који би се верификовали одлуком ННВ Архитектонског факултета
- Усвајање посебног протокола анализе студентског вредновања и статистике проходности од стране КОУК
- Унапређење успостављеног електронског система студентског вредновања, дефинисање нове проширене структуре питања у анкети (иницијатива Студентског парламента), што би се верификовало посебном одлуком ННВ АФ.
- Увођење студентског вредновања за све студијске програме, као и анкетање завршених студената.
- Увођење комуникационе мреже са дипломираним студентима_алумни

д. Показатељи и прилози за стандард 3

[Прилог 3.1.1. Формално успостављено тело \(КОУК\) и опис рада - извод из Статута](#)

[Прилог 3.1.2. Одлука ННВ о именовану КОУК](#)

[Прилог 3.2. Списак свих анкета](#)

[Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектонски факултет Универзитета у Београду организује и реализује студије у области архитектуре и урбанизма, у оквиру следећих образовних поља: техничко-технолошких наука, друштвено-хуманистичких наука и уметности. Студије на Архитектонском факултету структуриране су по принципу 3+2+(1)+3. У периоду од 2008. године до 2011. настава је реализована кроз 4 акредитована студијска програма. У периоду од 2012. године до 2015. Године настава се реализује кроз 9 акредитованих студијских програма уз поштовање критеријума укупног радног оптерећења студента мереног системом ЕСПБ прописаних Законом о високом образовању:

1. ОАСА - Основне академске студије архитектуре (српски/енглески), 180 ЕСПБ (Инжењер архитектуре/ Bachelor of Architecture) – 240 студената (поновна акредитација из 2014. и допуна поновне акредитација из 2015.)
2. ИАСА – Интегрисане академске студије архитектуре 300ЕСПБ (Мастер инжењер архитектуре / Master of Architecture) - 64 студента (прва акредитација из 2014.)
3. МАСА - Мастер академске студије архитектуре (српски/енглески), 120 ЕСПБ (Мастер инжењер архитектуре / Master of Architecture_назив усмерења) - 200 студената (поновна акредитација из 2014.и допуна поновне акредитација из 2015.).
4. МАСИУ - Мастер академске студије Интегрални урбанизам, 120 ЕСПБ (Мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја / Master of Urbanism and regional development) - 32 студента (акредитација из 2011.)
5. МАСУА - Мастер академске студије унутрашња архитектура, 120 ЕСПБ (Мастер инжењер унутрашње архитектуре / Master of Interior Architecture) - 32 студената, (прва акредитација 2014.)
6. САС УО - Специјалистичке академске студије Урбана Обнова, 60 ЕСПБ (Специјалиста урбане обнове/ Master of Architecture – Specialist in Urban Renewal), 32 студената (поновна акредитација из 2014.)
7. САС ЕЕЗА - Специјалистичке академске студије Енергетски ефикасна и зелена архитектура, 60 ЕСПБ (Специјалиста инжењер архитектуре), 32 студента (прва акредитација 2012.)
8. САС ПН - Специјалистичке академске студије Пројектовање и насеђе, 60 ЕСПБ (Специјалиста инжењер архитектуре), - 27 студената (прва акредитација из 2014.)
9. ДС - Докторске академске студије архитектуре и урбанизма (српски/енглески), 180 ЕСПБ (Доктор техничких наука у области архитектура и урбанизам / PhD in Architecture and Urban Planning, 32 студената (поновна акредитација из 2014. и допуна поновне акредитација из 2015.).

Сви студијски програми спровођени су у складу са акредитационим документима посебно у делу расподеле и радног оптерећења студената мерено ЕСПБ, основних циљева студијских програма и компетенција студената, структуре и садржаја у погледу стандардима прописаног односа опште академских, научностручних и стручно-апликативних дисциплина.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40 часовне радне недеље током једне школске године. Укупан број ЕСПБ бодова је равномерно распоређен, тако да се у сваком семестру може остварити 30 ЕСПБ бодова. На свим студијским програмима наведени збир се остварује кроз ангажовање студената у активној настави која обухвата предавања, вежбе, друге облике наставе, тј. лабораторијски рад у оквиру студио пројеката. Студенти су своје испитне обавезе на свим студијским програмима завршавали у току семестра кроз колоквијуме (у већем проценту од 30%) и у испитном року у форми завршних пројектних или семинарских радова, односно писмених или усмених испита. На основу текућих анализа квалитета студијских програма, углавном обављаних у оквирима рада Департамента АФ и на основу резултата студентске евалуације, вршене су мање корекције курикулума

предмета у погледу садржаја, организације наставе (промена наставника и сарадника који реализују наставу), као и форме и расподеле поена у погледу испитних обавеза. Све измене програма верификоване су на нивоу Департмана и ННВ АФ, а у случају законске условљености и на нивоу Универзитета. Факултет омогућава пренос остварених ЕСПБ бодова са других факултета. На основу наставних планова и програма конкретних студијских програма на другим факултетима признају се ЕСПБ бодови за конкретан предмет еквивалентно броју бодова који је предвиђен за студијске програме на Архитектонском факултету. У 2013. години усвојен је Протокол о процедури предлагања и усвајања нових студијских програма.

Усаглашеност оптерећења студената у односу на кроз ЕСПБ бодове исказано време потребно за постизање исхода учења по предметима и деловима програма, у формалном смислу, је релативно висока, што је илустративно документовано извештајем о пролазности на испитима на ОАСА, МАСА, МАСУА, МАСИУ и ИАСА за школску 2014/2015 годину (Прилог 4.8).

Завршни рад постоји на свим студијским програмима Мастер академских студија на АФ. Наставници и студенти су упознати са дефинисаним захтевима које мастер рад (мастер теза, мастер пројекат и мастер завршни рад) треба да испуни, посебно у погледу методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања кроз разноврсне видове комуникације и презентације везане за завршни рад, између осталог и обавезне изложбе (аналогне и веб) завршних радова, као и путем општих акта факултета - Правилник о изради завршног рада на мастер академским студијама (Прилог 4.6).

На основу континуираних анализа квалитета студијских програма, предлога мера и активности за унапређење у оквиру претходног процеса самовредновања (за период 2008-2011) и резултата студентске евалуације за поновну акредитацију тада, развијених студијских програма, које је могуће адекватно евалуирати (ОАС – Архитектура, МАС Архитектура и ДС Архитектура и Урбанизам) студијски програми су измењени, унапређени и осавремењени у погледу структуре студијских програма, садржаја курикулума предмета и организације наставе. На основу истих показатеља и са истим циљевима акредитовани су и нови студијски програми - Интегрисане основне и мастер академске студије архитектура_ИАСА и Мастер академске студије унутрашња архитектура_МАСУА и Специјалистичке академске студије Пројектовње и наслеђе_ САС ПН.

На програму чији се први комплетан наставни циклус завршио у текућем периоду самовредновања (Мастер академске студије интегрални урбанизам_МАСИУ и Специјалистичке академске студије) вршене су, на основу текућих анализа квалитета студијских програма, углавном обављаних у оквирима рада Департмана АФ и на основу резултата студентске евалуације, мање корекције курикулума предмета у погледу садржаја, организације наставе (промена наставника и сарадника који реализују наставу), као и форме и расподеле поена у погледу испитних обавеза. Све измене програма верификоване су на нивоу Департмана и ННВ АФ, а у случају законске условљености и на нивоу Универзитета.

6. SWOT анализа

За потребе израде извештаја о самовредновању за трогодишњи период 2012-2015 КОУК је организовала спровођење више полуструктурираних интервијуа и анкетања наставника - руководиоца студијских целина и руководиоца обавезних предмета, као и Студентског парламента свих година студија на основу чега су формирани Извештаји о квалитету студијских програма (Прилог 4.3.) и Извештаји Департмана (А, У, АТ) о квалитету студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког, уметничког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника и предлог мера и активности за унапређење квалитета (Прилог 4.4.).

На основу ових докумената урађене су SWOT анализе за студијске програме који у периоду који обухвата овај процес самовредновања имају завршен бар један цео циклус студијског програма (ОАСА, МАСА,

МАСИУ, ДС).

За студијске програме који у периоду који обухвата овај процес самовредновања немају завршен ни један цео циклус студијског програма (ИАСА, МАСУА), први пут су акредитовани током анализираниог периода и прва година је први пут уписана школске 2014/15, SWOT анализе нису дате у оквиру текста стандарда већ у само у Извештају о конкретном студијском програму (прилог 4.3).

За студијски програм Специјалистичких академских САС ЕЕЗА, SWOT анализа је такође дата само у Извештају о конкретном студијском програму (прилог 4.3). За студијске програме Специјалистичких академских студија за које је предвиђено гашење, било да из разлога слабе заинтересованости кандидата за упис нису заживели (САС ПН) или због континуираног пада заинтересованости кандидата за упис (САС УА) SWOT анализе нису дате.

SWOT анализа квалитета студијског програма Основних академских студија ОАСА

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
Оцена постигнутих резултата у односу на циљеве студијског програма и планиран исход учења (разумевање материје и стицање знања и вештина)	S	Циљеви студијских програма и исходи су јасно исказани. Студенти након савладаног студијског програма показују солидан ниво разумевања изложене материје, што се огледа у адекватној просечној оцени током студија, у оквиру нормалне расподеле, као и у успешном укључивању у наставу на Мастер академским студијама из области архитектуре.	+++
	W	Недовољна усклађеност и повезаност појединачних наставних циљева и исхода учења "по хоризонтали" и "по вертикали".	+++
	O	Даљи развој циљева студијског програма кроз имплементацију најновијих сазнања у оквиру дисциплине и дефинисање исхода учења примерених савременој парадигми развоја струке и потребама праксе у Србији	++
	T	Финсијска и квалификациона одрживост. Релативно слаб одзив студената у контексту глобалне кризе и рецесије у професијама везаним за област архитектуре и урбанизма. Неадекватност професионалних организација и других релевантних субјеката.	++
Оцена метода извођења наставе и њихове оријентисаности ка исходима учења;	S	Методе извођења наставе у оквиру студијског програма су разноврсне и примерене исходу учења. Велики проценат апликативне наставе. Заступљеност више ужих научних и стручноуметничких области.	+++
	W	Потенцијал коришћења различитих метода наставе се не користи у потпуности.	++
	O	Развој нових специфично усмерених методолошких приступа у односу на садржај и планиране исходе студијског програма.	++
	T	Финансијска одрживост. Недостатак адекватно организованог и опремљеног простора и центара сарадње са релевантним институцијама. Постоји извесна инерција код имплементације нових садржаја и метода извођења наставе.	++
Оцена система оцењивања и заснованости на мерењу исхода учења (критеријуми оцењивања...);	S	Систем оцењивања је у основи флексибилан и примерен специфичностима области студијског програма. Систем оцењивања је у одређеној мери унапређен кроз процес RIBA акредитације.	++
	W	На Стручно-апликативним предметима (Студио пројекат), критеријуми за оцењивање остварених резултата нису уједначени, а стечено знање се у одређеном броју случајева вреднује превисоким оценама.	++
	O	Континуирано унапређење поступка парцијалног и вишестепеног вредновања рада током семестра. Прецизније одређење појединачних критеријума оцењивања.	+++
	T	Питање је да ли критеријуми оцењивања заиста рефлектују оспособљеност студената и односу на претпостављене исходе учења. Велики број провера знања студенте дестимулише у суштинском учењу и подстиче формални однос према стицању бодова. Недовољна мотивисаност студената за континуирани рад.	++
Оцена усклађености планираних задатака са бројем сати рада (предавања, вежбе, рад код куће) изражених	S	Планирано време за успешно савладавање планираних задатака је на већини предмета добро димензионисано и усклађено са могућностима студената.	+++
	W	На појединим предметима потребно време студентског рада за достизање планираног исхода учења путем планираних задатака премашује расположиви број сати ЕСПБ кредита предмета.	++
	O	Усаглашавање планираних задатака за достизање исхода учења и броја ЕСПБ по предметима.	++

ЕСПБ бодовима (1 ЕСПБ=30 сати) са могућностима студената		Стимулисање студената да интензивније користе време предвиђено за рад у активnoj настави и код куће.	
	T	Незаинтересованост наставника у смислу усаглашавања планираних задатака за исходе учења у односу на предвиђено време за њихово савладавање исказано кроз ЕСПБ бодове. Неefикасна потрошња предвиђених сати за рад у школи услед релативне незаинтересованости и недовољне мотивисаности студената.	++
Оцена међусобне усаглашености исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања (усаглашеност исхода по семестрима);	S	Исходи учења и очекиване компетенције доприносе унапређењу и интегрисању знања стечених у овом циклусу образовања у шири корпус знања и вештина студената.	+++
	W	Недовољна одређеност степена одговорности и самосталности у раду у оквиру бављења струком након савладаног студијског програма.	+++
	O	Прецизније одређење очекиваних компетенција. Могућност постављања Руководиоца студијског програма, односно системско сагледавање циклуса образовања по вертикали	++
	T	Неусаглашеност развијености професионалног тржишта у Србији са земљама ЕУ, локалне потребе су ограничене у односу на палету знања која се нуди у ЕУ земљама. Нејасна позиција предметног нивоа квалификације у оквиру тржишта рада.	++
Оцена способности функционалне интеграције знања и вештина студената у току студија;	S	Студенти након савладаног студијског програма имају способност да прикупе и тумаче релевантне податке, што је адекватан основ за други циклус студија (мастер), у оквиру кога стичу способност за функционалну интеграцију знања и за савладавање комплексних проблема у оквиру струке. Знања и вештине које студенти стичу на овом нивоу студија адекватна су основа за наредни ниво студија.	+++
	W	Недовољна повезаност појединачних наставних циљева и исхода учења, што се одражава на способност савладавања комплексних проблема. Недовољна хоризонтална информисаност наставника и сарадника о постигнутим исходима учења на другим предметима Неадекватна је позиција појединих наставних садржаја у структури студијског програма.	++
	O	Унапређење наставних циљева и исхода учења засновано на разумевању архитектуре као комплексне и системске дисциплине. Усаглашавање исхода посебно у случају предмета чији исходи утичу на друге. Тематско повезивање предмета. Успоставити систем информисања наставника о постигнутим резултатима учења на другим предметима. Међ департамнска сарадња.	+++
	T	-	0
Оцена поступака праћења квалитета студијских програма;	S	Разноврстан систем праћења квалитета рада: Национална акредитација; Петогодишња RIBA-интернационална акредитација, Извештај Руководиоца студијских целина, Изложбе студентских радова по предметима на нивоу семестра, студентске анкете ... Све већи број наставника и сарадника активно учествују у праћењу квалитета наставе и предлагању корективних мера уколико уоче потребу за истим.	++
	W	Слаб интензитет и ефикасност рада потсојећих тела АФ у чијој је надлежности праћење квалитета студијских програма. Недостатак времена, финансијских и организационих средстава за континуално бављење питањима квалитета наставе.	+++
	O	Интензивнији и ефикаснији рад потсојећих тела АФ у чијој је надлежности праћење квалитета студијских програма. Успостављање система праћења квалитета студијског програма кроз годишњу евалуацију на нивоу сва три Департамента. Преиспитивање општих аката факултета који регулишу праћење квалитета студијских програма.	+++
	T	Недовољна транспарентност резултата евалуације наставе и недоследно спровођења резултата и препорука. Општи акти факултета у смислу праћења квалитета су непотпуни.	+++
Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;	S	Велики већина свршених студената Основних академских студија Архитектура наставља образовање - уписују Мастер студије на АФ или другим факултетима у ЕУ и другим деловима света.	+++
	W	Оцена повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама је слаба, због непостојања система који би се бавио прикупљањем и обрадом и налазом ових информација.	++
	O	Креирање широкх друштвених и струковних оквира за праћење компетенција свршених студената. Развој система праћења запослености дипломираних студената и анкетања њихових послодаваца.	++
	T	Непостојање адекватног професионалног организовања. Неразумевање компетенција струке од стране Републике Србије, Универзитета и групације Техничко-технолошких факултета. Недостатак финансијских средстава и расположивих људских ресурса који би радили на успостављању и одржавању система контакта.	++
Континуираност	S	Студијски програм се континуирано осавременује кроз имплементацију најновијих сазнања у	+++

освремењивања студијских програма;		области архитектуре и урбанизма.	
	W	Неусаглашеност потреба професионалог тржишта у Србији са актуелним глобалним научноистраживачким и стручно уметничким темама. Отежано увођење нових метода извођења наставе, усклађених са актуелним тенденцијама у области наставе архитектуре и урбанизма имајући у виду недостатак адекватних простора и опреме.	++
	O	Развој сарадње са домаћим и страним факултетима и институцијама у циљу трансфера знања и технологија. Учешће наставника и сарадника на научно-истраживачким пројектима и пројектима технолошког развоја, као и у стручно-уметничком раду, у функцији имплементације нових сазнања у студијске програме.	+++
	T	Финансијска одрживост.	+++
Доступност информација о дипломском раду и стручној пракси;	S	Све информације доступне на сајту факултета.	+++
	W	Недостатак информација о релевантним фирмама и јавним институцијама у којима се може организовати стручна пракса.	++
	O	Успостављање боље сарадње са релевантним фирмама и јавним институцијама у циљу организовања праксе.	++
	T	Мали број активних фирми, с обзиром на стање у области.	++
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења.	S	Подаци су доступни на сајту факултета.	+++
	W	Не постоји интерактивна претрага докумената.	0
	O	Унапређење система претраге.	++
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T - Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета студијског програма Мастер академских студија архитектуре_MACA

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
Оцена постигнутих резултата у односу на циљеве студијског програма и планиран исход учења (разумевање материје и стицање знања и вештина)	S	Исходи студијских целина, који су база исхода на Модулима, су: јасни, усаглашени са интернационалним тенденцијама и добро степеновани по нивоима сложености	++
	W	Циљеви Модула и Студијског програма су уопштени. Примећен је пад нивоа достизања планираних исхода услед неадекватног предзнања студената, на појединим Модулима.	++
	O	Даљи развој циљева модула кроз понуду нових студијских програма са новим исходима учења примерен новим тенденцијама образовања архитеката	+++
	T	Финансијска и квалификациона одрживост. Неадекватност професионалних организација и других релевантних субјеката.	++
Оцена метода извођења наставе и њихове оријентисаности ка исходима учења;	S	Методе извођења наставе на Студијском програму су разноврсне и примерене исходу учења	+++
	W	Потенцијал коришћења различитих метода наставе се не користи у потпуности.	+++
	O	Афирмација постојећих и развој нових специфично усмерених методолошких приступа студијског програма у интернационалном окружењу. Стимулација студената за активније учешће у истраживањима кроз формирање радионица – мачетница, лабораторија и сл.	++
	T	Финансијска одрживост. Недостатак адекватно организованог и опремљеног простора и центара сарадње са релевантним институцијама.	++
Оцена система оцењивања и заснованости на мерењу исхода учења (критеријуми оцењивања...);	S	Систем оцењивања је у основи флексибилан и примерен специфичностима области.	+++
	W	Неразумевање елемената за процену квалитета рада студента по дубини и сложености. Просечна оцена на великом броју предмета на студијском програму је висока.	++
	O	Могућ је динамични облик система оцењивања инициран од руководиоца Студијских целина на нивоу семестра	+
	T	Потреба праћења континуалног рада студената као једне од основа оцењивања често се тумачи као непримерана начину рада у области	++
Оцена усклађености планираних задатака са бројем сати рада (предавања, вежбе, рад код куће) изражених ЕСПБ бодовима (1 ЕСПБ=30)	S	Расподела ЕСПБ на Студијском програму је у складу с референтним европским школама архитектуре и примерена исходима учења	+
	W	Неефикасна потрошња предвиђених сати за рад у школи, односно код куће, у зависности од садржаја предмета, услед релативне незаинтересованости и недовољне мотивисаности студената. Недовољно је развијена свест студената о редовном похађању наставе и самосталним активностима - рад ван наставе (рад у библиотеци, истраживања, рад код куће,	++

сати) са могућностима студената		итд.). Проблем на који указују анкете студената и наставника јесте диспропорција у тежинском фактору између Студио пројеката различитих усмерења, што отежав упоређивање нивоа ангажовања студената и резултата рада.	
	O	Формирање уређеног прегледа оптерећења по типовима наставе и студентских задатака којим би се уравнотежила оптерећења студената на истом типу предмета.	+++
	T	Неразумевање елемената за процену односа радних сати и постигнутих исхода учења. Одсуство уређеног прегледа оптерећења везаних за различите форме наставе на нивоу Архитектонског факултета.	+
Оцена међусобне усаглашености исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања;	S	Дескриптори квалификација циклуса образовања су јасно степеновани по сложености и у добром организационом окружењу предмета Студијских целина	++
	W	Критеријуми очекиваних компетенције се преклапају, нису јасно разграничени и није успостављена хијерархија	+++
	O	Могућност постављања руководиоца циклуса образовања – Студијског програма, односно системско сагледавање циклуса образовања по вертикали Тематско повезивање предмета - повећање интегрисаности ТМ и СА наставе	+++
	T	-	0
Оцена способности функционалне интеграције знања и вештина студената у току студија;	S	Добра структура и баланс стручно-апликативног рада и научно-теоријских знања и истраживања	+++
	W	Раскорак општих друштвених стандарда у виду општих компетенција студената прихваћених на интернационалном нивоу и пожељних компетенција студената на локалном, националном нивоу	++
	O	Међудепартаманска сарадња и сарадња са адекватним установама иностранству	++
	T	Финансијски капацитети	+
Оцена поступака праћења квалитета студијских програма;	S	Разноврстан систем праћења квалитета рада: Национална акредитација; Петогодишња RIBA- интернационална акредитација, Извештај Руководиоца студијских целина, Изложбе студентских радова по предметима на нивоу семестра, студентске анкете ... Све већи број наставника и сарадника активно учествују у праћењу квалитета наставе и предлагању корективних мера уколико уоче потребу за истим.	+++
	W	Слаб интензитет и ефикасност рада потсојећих тела АФ у чијој је надлежности праћење квалитета студијских програма. Недостатак времена, финансијских и организационих средстава за континуално бављење питањима квалитета наставе.	++
	O	Интензивнији и ефикаснији рад постојећих тела АФ у чијој је надлежности праћење квалитета студијских програма. Успостављање система праћење квалитета студијског програма кроз годишњу евалуацију на нивоу сва три Департамана. Преиспитивање општих акат факултета који регулишу праћење квалитета студијских програма.	+
	T	Недовољна транспарентност резултата евалуације наставе и недоследно спровођења резултата и препорука. Општи акти факултета у смислу праћења квалитета су непотпуни.	+++
Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;	S	Постојање Архитектонског факултета	+++
	W	Не постоји систем праћења и анализе повратних информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама.	+++
	O	Проширење утицаја високог образовања у шире друштво е и струковне оквире ради праћења компетенција рада свршених студената.	++
	T	Непостојање адекватног струковног организовања. Неразумевање компетенција струке од стране Републике Србије, Универзитета и групације Техничко-технолошких факултета	+++
Континуираност осавремењивања студијских програма;	S	Комуникације са интернационалним искуством се остварује кроз стручни, уметнички и научни рад наставника, гостујућа предавања иностраних предавача, стручне екскурзије, радионице и друге облике сарадње са иностранством, као и кроз неколико научни траживач их пројеката.	+++
	W	Један део актуелних кретања у области наставе архитектуре и урбанизма везан за нове технологије тешко се може увести у програме због високе цене наставне опреме	+
	O	Изградња компетенција наставника за учешће на међународним научноистраживачким пројектима	+++
	T	Мањи број научноистраживачких пројеката на националном и интернационалном нивоу примерених матичној области и непостојање сарадње са привредом. Ограничена финансијска средства и нејасно дефинисаних циљева, механизма и фондова за финансирање осавремењивање на нивоу установе, ограничавају мобилност наставника и умањују могућности за осавремењивање студијских програма која се остварују кроз сарадњу са другим домаћим и међународним академским институцијама, стручњацима у појед ним областима и дргим институцијама.	+++
Доступност информација о дипломском раду и	S	Сви подаци су доступни на сајту факултета	+++
	W	Не постоји адекватно професионално организовање архитеката као информационог центра о	+

стручној пракси;		чињеницама везаним за област	
	O	Повезивање са мрежом успешних бивших студената (алумни) а у циљу јачања пословних веза. Успостављање годишње публикације завршних радова АФ (репозиторијум завршних радова). Афирмација јавне објаве и систематизације резултата стручне праксе	+
	T	-	0
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења.	S	Информације су апсолутно доступне у сваком тренутку процеса кроз праћење и оцењивање резултата, делова процеса, кроз пратеће дискусије, кроз веб изложбу и презентовање делова процеса и самог завршног пројекта.	+++
	W	Не постоји интерактивна претрага докумената.	+
	O	Унапређење доступности система	+
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета студијског програма Мастер академске студије Интегрални урбанизам_МАСИУ

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
Оцена постигнутих резултата у односу на циљеве студијског програма и планиран исход учења (разумевање материје и стицање знања и вештина)	S	Циљеви студијског програма и исходи су јасно исказани. Постигнути резултати одговарају планираним исходима. Исходи учења у потпуности у складу са потребама професионалног тржишта у Србији.	+++
	W	Циљеви и исходи учења нису у потпуности препознати у систему формализације професионалних квалификација.	+++
	O	Формализација система лиценцирања на основу исхода студијског програма. успоставити сарадњу са надлежним регулаторним телима. Укључење у процес успостављања система европских квалификација у области урбанима и архитектуре, покренуто од стране владе РС. Унапређење система информисања шире стручне јавности о студијском програму и његовој позицији у односу на европски систем професионалних квалификација. Међународна акредитација програма.	+++
	T	Недостатак регулаторних тела и професионалних организација.	++
Оцена метода извођења наставе и њихове оријентисаности ка исходима учења;	S	Велика разноврсност метода извођења наставе усмерена ка стицању разумевања, знања и вештина. Проблемска и практична заснованост и повезивање са праксом.	+++
	W	Ограничени финансијски и организациони ресурси у погледу успостављања сарадње са јавним институцијама.	+++
	O	Формирање плана финансирања реализације наставе. Успостављање начина ситмулисања и награђивања наставника и срадника који примењују иновативне методе извођења наставе.	+++
	T	Недостатак средстава и људских капацитета.	++
Оцена система оцењивања и заснованости на мерењу исхода учења (критеријуми оцењивања...);	S	Постепено завршавање испитних обавеза. Успостављена процедура на АФ за дефинисање критеријума оцењивања по предметима и прављења транспарентних записника.	++
	W	Недевољно јасно дефинисани критеријуми оцењивања на свим предметима.	+
	O	Успоставити и до краја спровести процедуру АФ за дефинисање критеријума оцењивања по предметима и прављења транспарентних записника.	+++
	T	-	0
Оцена усклађености планираних задатака са бројем сати рада изражених ЕСПБ бодовима са могућностима студената	S	Расподела ЕСПБ је углавном у складу са планираним задатака и потребним бројем сати рада	+
	W	Неадекватан број ЕСПБ за предмете који имају вежбе.	++
	O	Усаглашавање расподеле кредита по предметима. Успостављање механизма провере адекватне димензионисаности задатка у односу на ЕСПБ	+++
	T	-	0
Оцена међусобне усаглашености исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима	S	Исходи учења по семестрима су углавном усаглашени	++
	W	Констатована потреба за променом позиције предмета по семестрима у циљу повећања квалитета исхода учења	+++
	O	Извршити преиспитивање усклађености исхода предмета по семестрима и направити предлог промена. Успоставити механизам контроле квалитета кроз годишњи извештај о усклађености	+++

квалификација одређеног циклуса образовања;		исхода предмета	
	T	-	0
Оцена способности функционалне интеграције знања и вештина студената у току студија;	S	Добра способност студената да функционално интегрише знања и вештине студената у току студија	++
	W	Недовољна хоризонтална информисаност наставника и сарадника о постигнутим исходима учења на другим предметима	++
	O	Тематско повезивање предмета. Успоставити систем информисања наставника о постигнутим резултатима учења на други предметима.	+++
	T	-	0
Оцена поступака праћења квалитета студијских програма;	S	Развијен систем контроле квалитета	+++
	W	Недостатак времена, финансијских и организационих средстава за континуално бављење питањима квалитета наставе	++
	O	Успостављање протокола и механизма перманентног праћења квалитета наставе. Успостављање система мотивисања наставника и сарадника, финансије и организационе подршке	+++
	T	Преоптерећеност наставника и сарадника. Недевољно средстава на АФ	+++
Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;	S	Интерни извори информација	+
	W	није формално успостављена алумни мрежа	+++
	O	Развој система праћења запослености дипломираних студената и анкетања задовољства њихових послодаваца	+++
	T	Недостатак финансијских средстава и расположивог људства	++
Континуираност освремењивања студијских програма;	S	Велики број домаћих научноистраживачких програма, међународна сарадња са ЕУ факултетима, као и уговора о сарадњи са домаћим институцијама и локалним самоуправама	+++
	W	Неусаглашеност потреба професионалог тржишта у Србији са актуелним глобалним научноистраживачким и стручно уметничким темама	+
	O	Курикулум који обавно садржи компарацију праксе у Србији у односу на свет. Формулисање међународних истраживачких пројеката на полигону Србије са парцијалном реализацијом кроз наставни процес	+++
	T	-	0
Доступност информација о дипломском раду и стручној пракси;	S	Јавна изложба дипломских радова и издате публикације. Пословна сарадња АФ са релевантним фирмама и јавним институцијама у Србији	+++
	W	Није установљена финансијска конструкција за јавно публикавање дипломских радова. Организација праксе била би једноставнија уколико не би била везана за одржени период . није успостављено публикавање на сајту факултета	++
	O	Организације праксе могућа кроз читаву другу годину. Уредити јавно публикавање дипломских радова на сајту факултета. Обезбедити дредстав за публикавање у буџету АФ.	+
	T	-	0
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења.	S	Извештавање путем сајта АФ	+
	W	Не постоји интерактивна претрага докумената	+++
	O	Унапређење визуелне доступности и система претраге. Повећати атрактивност	+++
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета студијског програма Докторске академске студије архитектуре и урбанизма ДС

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
Оцена постигнутих резултата у односу на циљеве студијског програма и планиран исход учења	S	Студијским програм успешно осспособљава кадрове за рад у високом образовању из области архитектуре и урбанизма. Висок квалитет разумевања, препознавање, интерпретирање и критиковање научних, стручних и уметничких достигнућа у оквиру области архитектуре и урбанизма и постизања научних и уметничких способности.	+++
	W	Развој критичког мишљења није задовољавајући - недовољно висок степен самосталности избора	+++

		и комбиновања области архитектуре, урбанизма и грађења. Недовољно развијене технике истраживачког рада, процедура и израде пројеката, као и систематично учествовање у истим.	
	O	Континуиран рад на усаглашавању циљева студијског програма са савременим глобалним тенденцијама развоја области архитектуре и урбанизма у свету. Унапређење програма како би се кадрови у пуној мери оспособили да самостално воде оригинална научна истраживања и развијају нове технологије. Унапређење програма како би се оптимално развиле креативне способности и овладао практичним вештинама потребним за будући развој каријере.	++
	T	Недостају способности кандидата да самостално воде оригинална научна истраживања и развијају нове технологије – недовољно развијене технике истраживачког рада, процедура и израде пројеката, као и систематично учествовање у истим. Низак ниво еластичности наставног плана и програма. Структура програма није довољно флексибилна. Недостатак вишег степена појединачног избора у односу на конкретна интересовања докторанада, пр него у односу на усмерења.	++
Оцена метода извођења наставе и њихове оријентисаности ка исходима учења	S	Рад у малим групама и менторски рад одговара карактеру програма и структури плана.	+++
	W	Време одвијање наставе - седмодневни ритам рада обара интензитет наставног процеса и онемогућава организацију предмета који би са симултаног прешли на сукцесивни ток и тиме учврстили свој међусобни положај. Недовољна слобода ангажовања актуелних гостију.	+++
	O	Сажимање и компримовање активне наставе у блокове. Прелаз са симултаног на сукцесивни ток наставе. Формирање једноставније процедуре за ангажовање гостујућих наставника на семестралном и годишњем нивоу.	+++
	T	Неадекватно опремљене слушаонице у смислу формирања амбијента за рад у малим групама и недовољно адекватна техничка опрема за интерактиван рад кроз дискусију и расправу. Компликована процедура за гостујуће наставнике, што успорава динамику реализације наставе и динамику њене променљивости и еластичности структуре	++
Оцена система оцењивања и заснованости на мерењу исхода учења (критеријуми оцењивања...)	S	Оцењивање је усклађено са нивоом студија и карактером научноистраживачког рада.	+++
	W	Непостојање усмене одбране.	++
	O	Прецизно дефинисати критеријуме оцењивања - структуризација критеријума (оригиналност и савременост теме, развој теме, техника израде, одбрана, итд.), како би студент имао комплетну слику вредности појединих делова и аспеката рада. Употреба свих оцена из скале. Усмена одбрана одбрана рада као обавезни део испита (валидација самосталности). Утврђивање начина поправке оцене.	+++
	T	Недовољно јасни критеријуми оцењивања.	++
Оцена усклађености планираних задатака са бројем сати рада изражених ЕСПБ бодовима са могућностима студената	S	Генерално број планираних сати је усклађен са задацима.	++
	W	Недовољно јасна структуризација времена.	+++
	O	Усаглашавање расподеле кредита по предметима, исхода учења и структуре наставе. Увођење консултација као обавезан део активне наставе коју сваки студент мора да поштује.	++
	T	Немогућност потпуне посвећености већине студената обавезама током одвијања наставе услед истовременог професионалног ангажмана.	+++
Оцена међусобне усаглашености исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања (усаглашеност исхода по семестрима)	S	Исходи учења и очекиване компетенције доприносе унапређењу и интегрисању знања стечених у овом циклусу образовања у шири корпус знања и вештина студената.	+++
	W	Исходи су проблематични са становишта технике и самосталности као и у неким случајевима примена одговарајуће методологије.	++
	O	Еластичније дефинисање и формулација студијске целине, како би могла да се мења листа предмета у складу са потребама а уз очување исте акредитационе форме. Прећи са усмерене на изборну наставу. Увођење предмета који ће покривати технике и алате истраживачког рада и израде стручних и научних радова. Систематичније уграђивање научно-истраживачких пројеката (домаћих, регионалних и међународних) у наставу.	++
	T	Недостатак познавања основних алата, познавања техника писања и истраживања које нису обухваћене методологијом, а који представљају заједнички именитељ спровођења општих методологија истраживања. Неупућеност на техничке инструкције која су универзалне и треба да буду део основног корпуса знања студента.	+++
Оцена способности функционалне интеграције знања и	S	Студенти су оспособљени да функционално интегришу знање и вештине у току студија.	+++
	W	-	0
	O	-	0

вештина студената у току студија	T	-	0
Оцена поступака праћења квалитета студијских програма	S	-	0
	W	Анализа квалитета студијског програм аје периодична - нема систематичног праћења квалитета студијског програма.	++
	O	Формирање упитника за менторе и учеснике у настави. Повећање свести студената о значају студентске евалуације наставе и на овом нивоу студија.	++
	T	Недостатак времена, финансијских и организационих средстава за континуално бављење питањима квалитета наставе.	+
Повратне информације из праксе о свреним студентима и њиховим компетенцијама	S	-	0
	W	Не постоји систем праћења и анализе повратних информације из праксе о свреним студентима и њиховим компетенцијама.	+
	O	Образовање више различитих анкета намењених свим заинтересованим у процесу извођења наставе и онима који користе бенефите ове врсте наставе.	++
	T	Недостатак финансијских средстава, преоптерећеност наставника.	+
Континуираност осавремењавања студијских програма	S	Константно унапређењем материје у складу са глобалним тенденцијама развоја струке научних области и технологије.	+++
	W	Ограничене могућности осавремењавања студијског програма и спровођења истраживања.	++
	O	Осавремењавање програма кроз повезивање са другим академским и истраживачким институцијама и привредним субјектима.	+++
	T	Финансијска одрживост. Недостатак простора и опреме (лабораторија, истраживачких центара, информатичке опреме, софтвера, итд.).	+++
Доступност информација о докторским дисертацијама	S	Јавни увид и путем веб сајта АФ и јавна одбрана докторске дисертације. Одбрањене докторске дисертације депоноване су у библиотеци АФ и репозиторијуму БУ. Извештавање путем сајта АФ.	+++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења	S	Извештавање путем сајта АФ и договор са менторима.	+++
	W	Не постоји интерактивна претрага докумената.	++
	O	Унапређење визуелне доступности и система претраге.	++
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T - Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

Поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија како од стране стручних тела унутар установе, тако и изван ње, факултет дефинише следећим документима (Прилог 4.6):

- Статут Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен АФ", бр. 105/15)
- Правилник о извођењу стручне праксе на Мастер академским студијама архитектура (усвојен 21-03-2016)
- Правилник о извођењу стручне праксе на Мастер академским студијама унутрашња архитектура (усвојен 21-03-2016)
- Правилник о извођењу реализацији наставе на Студијској целини Завршни рад на Мастер академским студијама унутрашња архитектура (усвојен 21-03-2016)
- Правилник о докторским студијама АФ ("Сл. билтен АФ", бр. 102/15)
- Правилник о упису на студијске програме основних академских и интегрисаних академских студија ("Сл. билтен АФ", бр. 100/14)
- Правилник о изради завршног рада на мастер академским студијама-Архитектура ("Сл. билтен АФ", бр. 98/14)
- Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета – прешишћен текст ("Сл. билтен АФ", бр. 92/13)
- Правилник о извођењу стручне праксе студената Факултета ("Сл. билтен АФ", бр. 84/10)
- Правилник о специјалистичким академским студијама АФ ("Сл. билтен АФ", бр. 82/09)

- Правилник о самовредновању и оцени квалитета ("Сл. билтен АФ", бр. 82/09)
- Правилник о уџбеницима и издавачкј делатности ("Сл. билтен АФ", бр. 77/08)
- Правилник о раду Студентскпг парламента("Сл. билтен АФ", бр. 72/07)
- Протоколи ("Сл. билтен АФ", бр. 91/13)
 - 1.П.01 Протокол о предлагању студијскпг програма
 - 2.П.02 Протокол за достављање предметних курикулума
 - 3.П.03 Протокол за реализацију студентског вредновања
 - 4.П.04 Протокол за реализацију поступка анализе резултата студентског вредновања и предлагањае мера унапређења
- У поступку доношења су: Правилник о изради завршног рада на МАС Унутрашња архитектура, Правилник о извођењу стручне праксе на МАС Архитектура, Правилник о извођењу стручне праксе на МАС Унутрашња архитектура,

Услови и поступци који су неопходни за стицање одређеног академског звања и добијање дипломе одређеног степена у школовању су јасно дефинисани и доступни на увид јавности и у електронској форми на сајту АФ, а усклађени су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. У подацима, приложеним уз структуру програма за акредитацију установе, студијских програма првог и другог нивоа високог образовања и докторских студија, детаљно су описане компетенције, односно исходи и стручност после завршених студија (Прилог 4.7).

У протеклом периоду АФ није предузео потребне активности на евидентирању мишљења дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, као ни задовољства послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца, тако да у том смилсу недостаје Прилог 4.1. и Прилог 4.2.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

Опште мере за унапређење квалитета студијских програма:

- Анализа постојећих Општих аката АФ у функцији контроле квалитета студијских програма
- Урвђивање редовног поступка преиспитивања студијских програма након једног циклуса имплементације, са детаљном анализом постигнутих исхода и компетенција, који ће поред Комисије за обезбеђење квалитета, обављати и Комисија за наставу на основу систематски прикупљених података о потребама професионалне праксе, али међународног тржишта знања,
- Успоставити механизме сарадње између институција које се баве праћењем стања на тржишту рада, професионалним регулаторним телима, привредним субјектима, као и управама и институцијама на различитим нивоима управљања, ради добијања повратне информације задовољству послодаваца и дипломираних студената
- Стимулисати, дефинисати протоколе и стандарде за подршку на предметима који наставу реализују у сарадњи са различитим домаћим и страним факултетима и институцијама у циљу трансфера знања и технологија константне провере и усаглашавања са вредностима, принципима и најновијим сазнањима у оквиру дисциплине архитектуре и урбанизма. (финансијска, организациона, техничка, и слична подршка)
- Наставити рад у процесу међународног признавања диплома АФ, како би сваки циклус спољне провере студијских програма довео до њиховог унапређења.
- Већа активација свих референтних органа и тела Факултета који учествују у систему обезбеђења и унапређења квалитета, анализа резултата евалуације и имплементација закључака у циљу унапређења квалитета наставе, за све студијске програме.
- Ускладити начин студентске евалуације наставе, тако да се обезбеди информисано оцењивање - оцене дају студенти који похађају наставу.
- Повећати транспарентности резултата студентске евалуације.

- Обезбедити потпуну функционалност реализације nastave на свим студијским програмима и свим годинама студија – преко Руководиоца студијског програма или вратити институцију Координатора/Руководиоца године.
- Преиспитати актуелност свих студијских програма Специјалистичких студија и „угасити“ некативне програме.

Мере за унапређење наставних програма и процеса:

- Увођење координације на нивоу предмета и студијских целина, до нивоа појединачних година и целокупног студијског програма је неопходно како би се процес одвијања nastave спроводио без непотребних преклапања и увећавања студентских обавеза.
- Рад на повећању усклађености и повезаности појединачних наставних циљева и исхода учења “по хоризонтали” и “по вертикали”
- Преиспитати позиције појединих наставних садржаја у структури студијског програма.
- Успоставити јаснију функционалну везу појединих теоријских предмета и апликативне nastave
- Увести систем праћења и преиспитати потребно време студентског рада за достизање планираног исхода у односу на расположиви број сати ЕСПБ кредита предмета.
- Развити механизме за повећање ефикасности активних сати nastave (ниво програмираности, евиденција, повезивање са системом оцењивања, исп).
- Тежити усклађивању критеријума оцењивања, а посебно у оквиру студио пројеката.
- Преиспитати да ли критеријуми оцењивања заиста рефлектују оспособљеност студената и односу на претпостављене исходе учења
- Преиспитати укупан број провера знања током семестра по предметима будући да њихов превелики број дестимулише студенте у суштинском учењу и подстиче формални однос према стицању бодова.
- Преиспитати систем реализације nastave и структуру nastave на ДС и ускладити их са потребама унапређења студијског програма.

д. Показатељи и прилози за стандард 4

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у 2015/16, 2014/15 и 2013/14 школској години.](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године](#)

[Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења](#)

[Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

[Прилог 4.3. Одлуке о акредитацији студијских програма](#)

[Прилог 4.4. Извештаји о квалитету студијских програма](#)

[Прилог 4.5. Извештаји департмана \(А, У, АТ\) о квалитету студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког, уметничког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника и предлог мера и активности за унапређење квалитета](#)

[Прилог 4.6. Документи АФ у функцији квалитета студијских програма](#)

[Прилог 4.7. Програмски исходи у оквиру студијских програма](#)

[Прилог 4.8. Доказ да су примери исхода учења за програме различитих структура представљени на интернет страни високошколске установе](#)

[Прилог 4.9. Извештај о пролазности на испитима по предметима за школску годину 2014/15](#)

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектонски факултет Универзитета у Београду представља најрепрезентативнију високошколску институцију у области архитектуре и урбанизма у нашој земљи и један од 100 најбољих школа архитектуре у Европи. http://www.arh.bg.ac.rs/upload/1213/Vesti/Najbolje_skole_arhitekture_i_dizajna_u_Evropi.pdf.

Архитектонски факултет у оквиру наставног процеса континуирано креира и реализује научноистраживачке и уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне пројекте. Такође, утврђује поступак и критеријуме за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког, односно уметничког рада наставног особља. Садржај и резултати научноистраживачког, уметничког и стручног рада установе усклађени су са циљевима високошколске установе и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Архитектонски факултет у складу са својим могућностима подстиче и обезбеђује услове наставном особљу да се активно бави научноистраживачким, уметничким и стручним радом и да што чешће објављује резултате тог рада, ипак може се констатовати да је неопходно увести системске стимулативне мере у циљу остварења већег обима резултата. Истраживачка делатност запослених остварује се: преузимањем уговорних обавеза и радом на истраживачким програмима, пројектима, анализама и експертизама, као и индивидуалним истраживањима и стваралаштвом. Уметнички рад се остварује кроз уметничке пројекте. Архитектонски факултет обавља и подстиче издавачку делатност у складу са својим могућностима. Међу пројектима који се реализују на Архитектонском факултету најзначајније место заузимају програми међународне срадње, као и научно-истраживачки пројекти које финансира Министарство за науку Републике Србије. Основни елементи обезбеђења и унапређења квалитета научно-истраживачког и стручно-уметничког рада дефинисани су Правилником за обезбеђење и унапређење квалитета.

Развој заснован на знању (сазнању) практично подразумева укључивање научног, уметничког, технолошког и техничког знања у процес иновација, односно материјализацију идеје. Знања до којих Архитектонски факултет долази спровођењем научноистраживачког и уметничког рада укључују се у наставни процес. У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког, стручног и уметничког рада Архитектонски факултет је основао Истраживачко-пословни центар, међутим у последњем периоду рад овог центра је минимализован, као последица промена захтева на тржишту рада. У том смислу је неопходно преиспитати потребе тржишта и дефиницати стратегију професионалног деловања Факултета у циљу активног укључења наставника и сарадника у кључне стратешке развојне процесе Србије.

Ефикасност студирања на свим студијским програмима Факултета се перманентно прати. У том циљу су развијене и одговарајући поступци којима се долази до релевантних показатеља о ефикасности студирања, а које обавља студентска служба. Као основни показатељи ефикасности и квалитета студирања континуирано, у току школске године, се прате:

- проценат пролазности на појединим предметима у свим испитним роковима,
- дужина студирања са просечном оценом,
- просечне оцене по испитним роковима,
- просечне оцене по годинама студија,
- проценат положених испита по испитним роковима,
- проценат положених испита по годинама студија и кумулативни проценат положених испита по испитним роковима.

Закључци и запажања која проистичу из резултата овог праћења служе за формирање опште оцене о

квалитету и ефикасности студирања и евентуално за предузимање одговарајућих мера за побољшање квалитета наставног процеса.

6. SWOT анализа

За потребе израде извештаја о само вредновању за трогодишњи период 2012-2015 КОУК је организовала спровођење више полуструктурираних интервијуа и анкетања наставника - руководиоца студијских целина и руководиоца обавезних предмета, као и Студентског парламента свих година студија на основу чега су формирани Извештаји о квалитету студијских програма (Прилог 4.3.) и Извештаји Департмана (А, У, АТ) о квалитету студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког, уметничког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника и предлог мера и активности за унапређење квалитета (Прилог 4.4.).

На основу ових докумената урађене су SWOT анализе квалитета наставног процеса за студијске програме који у периоду који обухвата овај процес самовредновања имају завршен бар један цео циклус студијског програма (ОАСА, МАСА, МАСИУ, ДС).

За студијске програме који у периоду који обухвата овај процес самовредновања немају завршен ни један цео циклус студијског програма (ИАСА, МАСУА), први пут су акредитовани током анализаног периода и прва година је први пут уписана школске 2014/15, SWOT анализе нису дате у оквиру текста стандарда већ у само у Извештају о конкретном студијском програму (прилог 4.3). За студијски програм Специјалистичких академских САС ЕЕЗА SWOT анализа је такође дата само у Извештају о конкретном студијском програму (прилог 4.3). За студијске програме Специјалистичких академских студија за које је предвиђено гашење, било да из разлога слабе заинтересованости кандидата за упис нису заживели (САС ПН) или због континуираног пада заинтересованости кандидата за упис (САС УА) SWOT анализе нису дате.

SWOT анализа квалитета наставног процеса Основних академских студија_ОАСА

елементи анализе	опис категорије процене:		квантификација процене
компетентност наставника и сарадника	S	Наставници и сарадници се активно баве научно-истраживачким и стручно-уметничким радом и поседују референце које их квалификују за обављање наставе.	+++
	W	Недовољно прецизно дефинисани критеријуми напредовања као и начини квантификације стечених референци, специфичних за област архитектуре, како на Факултету тако и на Универзитету	+++
	O	Могућност формирања репрезентативних референци за стручни рад у матичној области - архитектура	++
	T	Непостојање националних стручних часописа на SCI листи. Криза у грађевинској индустрији смањује могућности за повећање практичних компетенција наставника и сарадника. Слаб логистички и финансијски потенцијал Универзитета и ресорних министарстава умањује могућности за интензивнији развој компетенција кадра на факултету.	++
доступност информација о терминима и плановима реализације наставе	S	Распоред јавно објављен на страници факултета и на огласној табли; услови реализације наставе и друге релевантне информације објављени на страници факултета и у Школској књизи	+++
	W	Непрецизност курикулума око информација о садржају наставних целина	+
	O	Могућност за усавршавање система доступности информација, модернизација сајта, развој савремених електронских система комуникације	++
	T	Недостатак ажурности информисања студентске службе и студената од стране наставника	+
интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Студенти интерактивно учествују у настави	++
	W	Недовољно дидактичких знања наставника	++
	O	Могућност рада на усавршавању специфичних дидактичких особености у настави из предмета матичне области рада	++
	T	Недовољно савремених дидактичких средстава за извођење интерактивне наставе	0
доступност података о	S	Преглед информација о предметима је доступан на интернет страници факултета	+++

студијским програмима, плану и распореду наставе	W	Немогућност континуираног обавештавања студената и сукцесивног достављања радних материјала преко сајта	+
	O	Унапређење функционалности сајта и прилагођавање потребама студената	++
	T	Ниво знања и вештина запослених у редакцији сајта	0
избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	S	Метод наставе су разноврсне и одабране су у складу са исходима учења и омогућавају њихово савладавање	+++
	W	Недовољна обученост наставника о савременим педагошким методама	+
	O	Програм едукације наставног кадра о савременим методама учења	+++
систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	T	Претерана нормираност начина рада у настави архитектуре	+
	S	Студентска евалуација, самовредновање, анализа успеха ...	+++
	W	Нема података о компаративној анализи квалитета наставе рађене на бази упоређивања резултата комисије за контролу спровођења RIBA акредитације, студентске евалуације и самовредновања.Нема документованих корекционих мера на бази анкета, анализе успеха и самовредновања	++
	O	Унапређење система за систематско праћење квалитета наставе и увођење процедура за спровођење ажурних корективних мера.	+
T	-	0	

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета наставног процеса Мастер академских студија архитектуре_MACA

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
компетентност наставника и сарадника	S	Наставници и сарадници се активно баве научно-истраживачким и стручно-уметничким радом и уglasном поседују референце које их квалификују за обављање наставе.	+++
	W	Недовољан број научних и стучних референци за специфичне теме које се изучавају по модулима	+++
	O	Континуирано развијање компетенција кроз интензивнију међународну сарадњу, чиме се значајно доприноси размени знања и искустава у образовању у складу са принципима ЕУ.	++
	T	Непостојање националних стручних часописа на SCI листи. Криза у грађевинској индустрији смањује могућности за повећање практичних компетенција наставника и сарадника. Слаб логистички и финансијски потенцијал Универзитета и ресорних министарстава умањује могућности за интензивнији развој компетенција кадра на факултету.	++
доступност информација о терминима и плановима реализације наставе	S	Све информације о терминима и плановима реализације наставе доступни су студентима у курикулуму предмета пре почетка реализације наставе у електронском облику на факултетском web сајту.	+++
	W	Студентске анкете указују на недовољну читљивост сајта АФ	+
	O	Могућност за усавршавање система доступности информација, модернизација сајта, развој савремених електронских система комуникације	++
	T	Недостатак ажурности информисања студентске службе и студената од стране наставника	+
интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Студенти интерактивно учествују у настави	++
	W	Недовољно дидактичких знања наставника	++
	O	Могућност рада на усавршавању специфичних дидактичких особености у настави из предмета матичне области рада	++
	T	Недовољно савремених дидактичких средстава за извођење интерактивне наставе	0
доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе	S	Преглед информација о модулима је доступан на интернет страници факултета	+++
	W	Неблаговремено ажурирање каталога модула. Немогућност континуираног обавештавања студената и сукцесивног достављања радних материјала преко сајта	+
	O	Уредно ажурирање каталога модула	++
	T	-	0
избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	S	Метод наставе су разноврсне и одабране су у складу са исходима учења и омогућавају њихово савладавање	+++
	W	Недовољна обученост наставника о савременим педагошким методама	+
	O	Програм едукације наставног кадра о савременим методама учења	+++

	T	Претерана нормираност начина рада у настави архитектуре	+
систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Студентска евалуација, самовредновање, анализа успеха ...	+++
	W	Нема података о компаративној анализи квалитета наставе рађене на бази упоређивања резултата комисије за контролу спровођења RIBA акредитације, студентске евалуације и самовредновања. Нема документованих корекционих мера на бази анкета, анализе успеха и самовредновања	++
	O	Унапређење система за систематско праћење квалитета наставе и увођење процедура за спровођење ажурних корективних мера.	+
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета наставног процеса Мастер академских студија Интегрални урбанизам_МАСИУ

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
Компетентност наставника и сарадника;	S	Наставници и сарадници се активно баве научним и стручноуметничким радом и углавном имају потребне квалификације за извођење предмета.	+++
	W	Недовољан број адекватних референци за поједине предмета	+
	O	Формулисање плана публикација без обзира на НИП. Још веће повезивање материје предмета са НИП пројектима.	+++
	T	недостатак институционалне и финансијске подршке за објављивање резултата	+++
Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе;	S	Распоред јавно објављен на страници факултета и на огласној табли; услови реализације наставе и друге релевантне информације објављени на страници факултета и у Школској књизи	+++
	W	-	0
	O	Успостављање комуникационе странице на сајту факултета. Јаснија концепција сајта	+++
	T	-	0
Интерактивно учешће студената у наставном процесу;	S	Студенти врло активно учествују у наставном процесу	++
	W	-	0
	O	успоставити интерну самоевалуацију по предметима	++
	T	Недовољна иницијатива или немотивисаност студената	+
Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе;	S	Каталог модула доступан на страници факултета	+++
	W	немогућност увида у резултате рада са претходних генерација	+
	O	Уредно ажурирање каталога модула. Унапређење сајта	+++
	T	-	0
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења;	S	Дугодишње у примени више различитих метода учења	+++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.	S	Праћење кроз систем контроле квалитета	+
	W	неадекватност студентских анкета. недостатак протокола анализе анкета и формулисања мера за унапређење	++
	O	Унапређење садржаја студентске анкете. успостављање протокола премнетне анализе резултата анкета и начина формулисања мера за унапређење.	+++
	T	Недовољна заинтересованост студената	++

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

SWOT анализа квалитета наставног процеса Докторске академске студије архитектуре и урбанизма ДС

Елементи анализе	Опис категорије процене		квантификација процене
Компетентност наставника и сарадника;	S	Компетентност је на завидном нивоу.	+++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе;	S	Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе је одлична.	+++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Интерактивно учешће студената у наставном процесу;	S	-	0
	W	Недовољно развијено интерактивно учешће студената у наставном процесу због неадекватног плана одвијања наставе као и услова одвијања наставе.	++
	O	-	0
	T	-	0
Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе;	S	Подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе су истакнути на сајту Архитектонског факултета	++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења;	S	Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења је на задовољавајућем нивоу	++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.	S	-	0
	W	Недостају анкете за менторе, наставнике, студенте и све друге заинтересоване стране	++
	O	-	0
	T	-	0

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости O - Opportunities/могућности, T – Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Обезбедити механизме планирања и контроле квалитета компетенција наставног особља које учествује у настави. Омогућити систем информисања о компетентности наставника и сарадника за наставу на појединим предметима кроз основни и детаљни приказ референци на сајту факултета .
- Подржати и стимулирати интензивније институционализовано (планирано, организовано, плаћено) укључивање стручњака из праксе (предузећа, комора, министарство) у процес формулације, праћења реализације задатака, као и евалуације резултата рада студената.
- Подстицати учешће наставног кадра у радионицама и програмима освежавања и унапреживања знања области у едукације. Развити механизме едукације наставника за примену интерактивне форме наставе на предмету.
- Формулисање механизма за стимулисање и подршку научном и стручном усавршавању наставног кадра, као и учешћа у међународним пројектима наставне, научне, и стручне сарадње.
- Обезбедити механизме подршке издавању уџбеника и практикума за посебне студијске програме. Направити план публикација у односу на предмете и укупне студијске програме, у динамичком и финансијском смислу.
- Обезбедити адекватне услове за одвијање наставе у складу са стандардима. Опремити макетарницу,

- учионице итд. Размотрити могућност реорганизације расположивог простора.
- Унапређивати форму комуникације и начин вредновања активности студената у интерактивној настави. Успоставити савремене електронске комуникационе алате на сајту факултета.
 - Увођење контролних механизма за проверу димензионисања задатка на студијима тако да оптерећење студената буде у складу са бројем кредита. Развити механизам обезбеђивања редовног похађања предавања.
 - Развити механизме за повећање ефективности активних сати наставе (ниво програмираности, евиденција, повезивање са системом оцењивања, и сл).
 - Развити механизме за континуално праћење и контролу наставног процеса, стални развој и кординацију програма појединих предмета.
 - Унапредити систем студентског вредновања и проширити питањима значајним за постизање квалитета наставног процеса. Основне резултате анкета објављивати на сајту, а посебно дискутовати у оквиру Већа година.
 - Обезбедити подршку факултета у презентацији резултата рада на предметима
 - Дефинисати протоколе и стандарде за подршку (финансијску и организациону) одвијања наставе на предметима (посете институцијама, екскурзије, учешће на конкурсима и сл.)
 - Направити план набавке литературе по предметима, неопходно је наставити са радом на унапређењу библиотечког фонда.

д. Показатељи и прилози за стандард 5

[Прилог 5.1. Анализа анкете студената о квалитету наставног процеса - Извештај СП о спроведеним анкетама о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе – Извод из Статута АФ](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника - Извештаји департмана \(А, У, АТ\) о квалитету](#)

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектонски факултет Универзитета у Београду представља најрепрезентативнију истраживачку институцију у области архитектуре и урбанизма у нашој земљи. Као институција овако високог ранга, представља посебно атрактивну средину за развој, унапређење и актуелизацију ове професије, која у свом корпусу обухвата друштвено-хуманистичке, техничко-технолошке и уметничко-филозофске аспекте.

Научноистраживачки и стручни рад у оквиру делатности Факултета је обавеза запослених на Факултету и представља основу за одвијање и унапређење наставног процеса, са којим чини неразводјиву целину и основну делатност Факултета. Сви наставници и сарадници на Факултету имају право и обавезу да научно-истраживачку и стручну делатност обављају преко Факултета. Ипак, Факултет нема утврђен јединствени програм научно-истраживачког рада укључује у научно-истраживачке пројекте чији су носиоци друге НИ институције, нема разрађену стратегију и дефинисане циљеве рада. Комуникација и сарадња коју остварује са другим сродним институцијама је ограничена и своди се на појединачну заинтересованост и индивидуални ангажман наставника. Број наставника који се ангажује на научно истраживачким пројектима је несразмерно низак укупном броју наставника, у свим звањима на факултету, што је последица чињенице да критеријум и начин вредновања референци наставника није у складу са природом дисциплине архитектуре. Сарадња управе са ресорним министарством и осталим научно-истраживачким институцијама је неразвијена и спорадична.

Архитектонски факултет има продекана за науку чији су послови и одговорности делимично уређени Правилником о организацији и систематизацији послова (радних места), односно предметним уређењем нису обухваћени сви елементи подручја је деловања Продекана за науку, посебно они који се тичу сарадње са надлежним Министарством и другим, за ову област, значајним институцијама. Архитектонски факултет има продекана за сарадњу са иностранством, тј. институцијама у другим земљама и међународним организацијама. Ипак, до сада факултет као институција није показао довољну спремност да самостално или у сарадњи са другим сродним институцијама у земљи, припреми адекватне апликације за међународне научно-истраживачке пројекте. Ресурси које нуде међународне организације се слабо користе. Факултет не врши довољно и перманентно подстицање научно-истраживачких и стручних активности наставника и сарадника, а посебно научног подмлатка. Докторске академске студије су делимично повезане са научно-истраживачким радом. Наиме, већина доктораната је ангажована на научно-истраживачким пројектима, али тематика њихових докторских теза често није у складу са основним темама научно-истраживачких пројеката.

Веза између научно-истраживачког рада и наставе (на свим нивоима студија) је несистематска и често зависи од мотивисаности појединачних наставника. Интензивније активности у смислу иновирања програма у складу са резултатима научно-истраживачких радова још увек нису предузете. Факултет није довољно активан на проширењу и доградњи научноистраживачког простора и опремању научноистраживачких лабораторија ради примене нових научних достигнућа и савремених технологија.

Архитектонски факултет је организовао значајан број научних скупова, посебно у току последњих десет година, из свих научних области, са учешћем многих експерата из иностранства. То доказују зборници радова који су доступни наставницима, сарадницима и студентима у библиотеци факултета. У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког, стручног и уметничког рада Архитектонски факултет је основао Истраживачко-пословни центар.

Стање на пољу уметничког и стручног рада је знатно повољније будући да већина наставника и сарадника свој професионални рад усмерава ка стручном раду. На Архитектонском факултету ради значајан број

стваралаца националне репутације. За напредовања наставника и сарадника објављени радови и ангажмани на научно-истраживачким пројектима нису вредновани адекватно. Дешава се да се избор и реизбор наставника базира више на квантитативним него квалитативним показатељима научно-истраживачког и стручно-уметничког рада.

Издавачка делатност Факултета одвија се у складу са Правилником о уџбеницима и издавачкој делатности. Факултет спорадично подстиче наставнике на припремање уџбеника и монографија, која се потом објављују као факултетска издања. Факултет је издавач научно-стручног часописа Serbian Architectural Journal који је од 2014. према категоризација домаћих научних часописа - M24.

6. SWOT анализа

Елементи анализе	Опис категорије процене		Квантификација процене
усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада	S	Одређени аспекти научног и стручно-уметничког рада имају утицаја на наставни процес. Постоји тематска повезаност резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и наставног процеса у појединим областима наставе.	+
	W	Усаглашавање образовног процеса и научно-истраживачког рада није системска, иако у појединим областима наставе постоји, продукт је појединачне иницијативе.	+++
	O	Увођење системских мера за усаглашавање	+
	T	Не достатак интереса и обавезе наставника да интегришу ове две категорије.	+++
перманентност научног истраживања и међународне сарадње	S	Постоји континуитет у научноистраживачком раду. Постоји индивидуална лична иницијатива	+
	W	Мала финансијска потенцијалност универзитета/факултета за шире спровођење међународне сарадње са европским институцијама. Мала заинтересованост управе и делимично наставника и сарадника за реализацију програма међународне сарадње.	++
	O	Увођење посебних тела који би се овом проблему посветили професионално и у континуитету. Повећање међуакадемске сарадње у научноистраживачким пројектима.	+
	T	Недостатак средстава и формалних услова за активирање посебних тела за научно-истраживачки рад. Веома компликована процедура реализације послова из домена међународне сарадње условљена од стране Универзитета. Неопходно посредство европских партнера у нашем аплицирању за европске фондове. Одсуство одговарајућих мерила за вредновање научног рада у друштву	+++
праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника	S	Изборни период диктира стални ритам праћења и оцењивања. Факултет организује значајан број националних и међународних научних конференција. Наставници и сарадници АФ су чланови различитих националних и међународних професионалних удружења. Постојање часописа АФ.	+
	W	Мали број сарадника је укључено у актуелне научно-истраживачке пројекте. Недовољна финансијска и логистичка подршка факултета за продукцију и објављивање научно-истраживачких и стручно-уметничких резултата. Недовољна видљивост постојећих могућности међународне размене наставника и сарадника	+++
	O	Увођење посебних протокола у смислу годишњих обавеза. Редовно информисање о оствареним резултатима научноистраживачког рада наставника и сарадника. Реализација међународних уговора који омогућавају размене наставника и сарадника.	+
	T	Финансијска одрживост. Недовољна заинтересованост појединих наставника, изузев у акутним ситуацијама	+++
усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким опредељењем земље и европским циљевима	S	Теме научноистраживачких пројеката и резултати научноистраживачког рада усаглашене су са стратешким опредељењем земље и европским циљевима. Остварен број међународних референци потврђује релевантност научно-истраживачког, уметничког и стручног рада наставног особља на регионалном и светском нивоу. Остварен квалитет и број стручних референци потврђује способност наставника и сарадника за бављење професионалном праксом.	++
	W	Непостојање финансијске и логистичке подршке универзитета/факултета за партиципативни теренски рад ван школе. Мала финансијска потенцијалност универзитета/факултета за шире	+++

		спровођење међународне сарадње са европским институцијама.	
	O	Ангажовање наставника и сарадника на развијању међународне сарадње, кроз формирање интердисциплинарних тимова. Висока мотивисаност локалних самоуправа у Србији да учествују у активностима научноистраживачког уметничког и стручног рада	++
	T	Ниска мотивисаност државних институција да учествују у активностима научноистраживачког уметничког и стручног рада. Недостатак стимулације усмерених истраживања и пројеката.	+++
активно укључивање резултата истраживања у наставни процес	S	Одређени резултати истраживања укључују се у силабусе курсева	+
	W	Неретко су укључени садржаји неусаглашени са потребама студија и представљају промоцију наставничких компетенција	++
	O		o
	T	Недостатак стратегије у смислу усмерености истраживања ка потребама институције	+++
подстицање наставника и сарадника на публикавање резултата истраживања	S	Финансијска помоћ институције за наставнике чији се радови прихвате на конференцијама	+
	W	Мере АФ за подстицање наставника и сарадника на публикавање резултата истраживања нису системске, ни у смислу обавезе, ни у смислу подршке. Постоји неразумеваше за вредновање дигиталних издања.	++
	O	Адекватно вредновање публикованих резултата.	+++
	T	Недостатак финансијских средстава. Незаинтересованост одређеног броја наставника	+++
издавачка делатност	S	Постоји часописа АФ. Факултет повремено издаје публикације	++
	W	Не постоји издавачки план, критеријуми и приоритети	+++
	O	Планирање издавачке делатности, увођење периодичних публикација	++
	T	Недостатак интереса за континуитетом делатности	++
брига о научноистраживачком подмлатку	S		o
	W	Не постоји финансијска подршка установе за развој подмлатка	++
	O	Увођење посебних субјеката који би се овом проблему посветили професионално и у континуитету (Центар)	+
	T	Недостатак воље, средстава и формалних услова за активирање Центра	+++
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			

Остварени резултати наставника и сарадника, како научно-истраживачки тако и стручно-уметнички потврђују дуални карактер архитектуре и урбанизма, као и релевантност научно-истраживачког, уметничког и стручног рада наставног особља на локалном, регионалном и међународном нивоу.

Оцењено је да остварени резултати могу бити од великог значаја за унапређење наставних програма АФ. Међутим, степен усаглашености наставног и образовног процеса и остварених резултата је делимичан. Потребно је резултате истраживања директније укључити у наставни процес и више инсистирати на уџбеницима, скриптама и компендијумима који омогућавају преношење/превођење добијених резултата у наставу. Један од разлога може да буде у спољном (од стране Министарства) ниском вредновању приликом вредновања резултата у процесу напредовања или приликом вредновања НИП-ова, домаћих за разлику од међународних резултата. На тај начин се запостављају резултати на Српском језику. Други разлог је слаба оријентација наставе ка научно-истраживачком раду.

При избору у звање наставника критеријуми који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање иако, то што критеријуми и начин вредновања референци за избор нису у складу са природом дисциплине архитектуре и урбанизма, представља проблем и неопходно је радити на њиховом усклађивању на нивоу надлежних тела и институција. Извештаји комисије за избор наставника и сарадника су јавно доступни на веб страници АФ - <http://www.arh.bg.ac.rs/category/izbor-nastavnika-i-saradnika-vesti/?pismo=lat>

Избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија обавља се у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у

оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља. Критеријуми и начин вредновања референци за избор су, током протеклог, анализираног периода, донекле усаглашени са природом дисциплине архитектуре и урбанизма, али је неопходно радити на њиховом дањем усаглашавању.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Рад на формалном успостављању двојног стручно-уметничког и научног карактера АФ .
- Успостављање архитектуре и као уметничке области и формирање Уметничког већа са другим уметничким, специфичним областима на Универзитету у Београду.
- Усклађивање критеријума за вредновање научних, стручних и уметничких референци са природом дисциплине архитектуре и урбанизма и формализација начина вредновања на нивоу надлежних тела и институција.
- Системско и организовано укључивање АФ у све нивое бављења струком, као део редовне системске активности, посебно оне које имају формални утицај (регулатива/планирање) и оне које у различитим областима привреде имају стратешки значај у којима би АФ, као најкомпетентнији, требало да је стратешки партнер.
- Развити стимулативне мере за подршку усаглашавања образовног процеса и научноистраживачког, уметничког и стручног рада (нпр. повезивати теме из научних истраживања са наставом – унапред дефинисати годишње теме на нивоу генерације).
- Уредно и континуирано ажурирати јединствен преглед научноистраживачких, уметничких и стручних референци наставника и сарадника. Обједињене резултате учинити транспарентним, што ће дати већу могућност потенцијалног заједничког рада наставника и сарадника различитих Департмана.
- Развијати пројекте који ће обједињавати научноистраживачки, уметнички и стручни рад. Наступати институционално, не појединачно.
- Увести годишње планове финансирања научноистраживачких, уметничких и стручних пројеката појединаца (са јасним критеријумима и на транспарентан начин, у виду јавних позива).
- Остварити директнију сарадњу са часописима са SCI, AHSCI, SSCI, SCIE листе и другим релевантним часописима из области архитектуре и урбанизма. Финансирати уређивачки рад појединаца у часописима од интереса.
- Остварити званичне облике сарадње са референтним стручним и професионалним организацијама, дефинисати конкретне облике сарадње (округли столови, радионице, семинари, заједнички пројекти,...).
- Остварити званичне облике сарадње са органима и организацијама Републике Србије и локалним самоуправама.
- Иницирати пројекте од стратешког интереса за Србију и на тим пројектима успоставити партнерства са привредом и јавним сектором.
- Системски организовати учешће факултета у међународним научноистраживачким пројектима.
- Стимулисање наставника и сарадника за заједничко објављивање резултата истраживања у публикацијама факултета. Планирање издавачке делатности.
- Поштовати и уважавати различите орјентације у раду сарадника и наставника на Департманима (рад у пракси и уметности, рад у теорији, као и рад и ангажман на специфичним пољима деловања), јер ће се тиме, као и разменом стручњака, постићи већи квалитет рада АФ.
- Повезивање са другим институцијама, факултетима различитих области као и другим универзитетима како би се успоставиле тематске мреже за научну и стручну сарадњу.
- Дефинисање стратегије развоја научно-истраживачког рада АФ.
- Увођење праћења квалитета и периодичног оцењивања научно-истраживачког и стручно уметничког рада.

д. Показатељи и прилози за стандард 6

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.2.1. Списак наставника и сарадника ангажованих у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4. Списак SCI/ CСЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничком раду

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи

Прилог 6.4. Листа пројеката које финансира Министарство за науку или које финансирају међународне организације, а чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Прилог 6.5. Листа пројеката који обезбеђују трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама, као и непрофитним организацијама.

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектнски факултет Универзитета у Београду институција је са традицијом дугом 170 година. У периоду после Другог светског рата Архитектонски факултет води политику бирања наставника по основама резултата научно-истраживачког и стручно-уметничког рада. Пет наставника Архитектонског факултета бирају се у чланство САНУ (Бранислав Којић, Иво Антић, Ђорђе Злоковић, Милан Лојаница, Бранислав Митровић).

Избор наставника и сарадника врши се у складу Законом, општина актима Универзитета у Београду, одредбама Статута АФ (чланови 123-126), одредбама Правилника о поступку предлагања за избор наставника и поступку за избор сарадника и Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета и препорукама Националног савета. Поступци за избор наставника спроводе се јавно. Извештаји комисије за избор наставника и сарадника су јавно доступни у аналогној форми и на веб страници АФ - <http://www.arh.bg.ac.rs/category/izbor-nastavnika-i-saradnika-vesti/?pismo=lat>. Избор се врши тајним гласањем.

Научна / уметничка компетентност наставника и сарадника вреднује се према критеријумима и индикаторима Министарства, критеријумима установљеним од стране Универзитета у Београду и препорукама националног савета. Критеријуми и начин вредновања референци за избор у наставничка звања, према препорукама националног савета, нису у складу са природом дисциплине архитектуре и урбанизма, што представља проблем и неопходно је радити на њиховом усклађивању на нивоу надлежних тела и институција.

Педагошке способности наставника и сарадника су један од важних услова при избору. Постоје посебне одреднице Статута које регулишу проверу у овој области код кандидата који први пут конкуришу за универзитетске наставнике. Оцена резултата педагошког рада наставника и сарадника даје се на основу резултата које су показали у раду са студентима: уредност у држању наставе и консултација, коректност у раду са студентима, припремљеност за наставу, разумљивост, јасноћа и доступност излагања изабране грађе, прилагођавање сложености и обима излагања, упућивање студената на самостални рад, вођење студената у изради семинарских радова и других обавеза предвиђених наставним планом и програмом подстицање критичког мишљења, поштовање различитих мишљења, спремност наставника да усавршава своје педагошке вештине, као и оцене студената у процесу студентске евалуације.

Факултет и Студентски парламент су обезбедили студентима учешће у оцењивању наставника и сарадника континуирано у последњих пет година. Они на тај начин учествују у осигурању квалитета студијских програма. Евалуације су помогле наставницима да самокритички сагледају одређене показатеље свог педагошког рада и да их коригују.

Оцена резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка сагледава се кроз руковођење и учешће у изради завршних радова на мастер и докторским студијама, припремљеност наставника за менторски рад, редовност испуњавања менторских обавеза, ангажовање научно-наставног подмлатка у научним пројектима и пружање помоћи за даљи научни развој кандидата и сл. Селекција наставног подмлатка врши се континуално, укључивањем студената-волонтера у наставне активности. Ипак, законски оквир за избор у асистентско звање (студент докторских студија), осим што, као једини модел, није у складу са карактером матичне области архитектура и урбанизам, доводи у изузетно тешку ситуацију најталентованије младе сараднике, јер, поред интензивних обавеза у настави, морају у року да заврше докторске студије.

Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и високошколске установе огледа се у организацији научних и стручних скупова, чланство у редакцији научних и стручних часописа, рецензије монографија, књига, уџбеника, радова за часопис, учешће у организацији промотивних акција, промотивних предавања, учешћу у стручним органима струковних савеза, признања за рад у струковним организацијама, итд.

Недовољно је изражена критичност према резултатима рада у поступку избора. Не постоји програм едукације наставника и усавршавања педагошких способности ни оцењивање њиховог квалитета као критеријума за избор.

Не постоји програм планираног, систематског усавршавања наставника и сарадника. Искуства у области истраживања и стручноуметничког рада недовољно се преносе у област наставе, посебно на нижим циклусима студија. Општи низак животни стандард утиче на квалитет наставника и сарадника у складу са специфичностима дисциплине (путовања, литература, усавршавање, опрема).

6. SWOT анализа

Елементи анализе	Опис категорије процене	квантификација процене
јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника	S Извештаји комисије за избор наставника и сарадника су јавно доступни у аналогној форми и на веб страници АФ.	+++
	W Слабо интересовање за увид у референце наставника	++
	O Увођење јединствених формулара за пријаву на конкурс	+
	T	o
усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање	S Процедура избора се поштује	+
	W Критеријуми и начин вредновања референци за избор у наставничка звања, према препорукама националног савета, нису у складу са природом дисциплине архитектуре и урбанизма	+++
	O Усаглашавање критеријума за избор у складу са специфичностима дисциплине	+++
	T Неразумевање специфичности квалификација наставника архитектуре и урбанизма у оквиру академске заједнице	++
систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	S	o
	W Не постоји систематско праћење и подстицање	+++
	O	o
	T Одсуство свести о потреби увођења овакве праксе	+++
дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка	S Ангажовање студената - волонтера	+
	W Не постоји дугорочна политика	+++
	O Праћење волонтера и студената на докторским студијама	+
	T Неусаглашеност избора ужих области истраживања доктораната са потребама садржаја наставе АФ Недовољан квалитет доктораната	+++
обезбеђење перманентне едукације и усавршавања	S	o
	W Не постоји систем	+++
	O	o
	T Незаинтересованост, недостатак мотивације	+
повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди	S Постоје области за које се наставници бирају на основу стручноуметничке верификације	++
	W Неадекватно дефинисани критеријуми на нивоу надлежних институција	++
	O Увести адекватне и јасне критеријуме при избору на основу научних референци и стручноуметничке верификације	+
	T Хипокризија	+
вредновање педагошких способности	S По Закону постоји, у Статуту имплементирано	++
	W Необјективност процене	+++
	O Посебно вредновање мишљења студената	+
	T Спора имплементација резултата студентске евалуације	+++
вредновање истраживачких способности	S	o
	W Не постоје извештаји о активностима наставника и сарадника (референце)	+++
	O Увођење система и обавезе перманентне евалуације	++
	T	o
уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника	S Постоји систем студентске евалуације	++
	W Недовољно уважавање студентског мишљења о раду наставника и сарадника	+++
	O Повећавање значаја студентске евалуације у сагледавању педагошког рада	++

	Т	Спора имплементација резултата студентске евалуације	++
<p style="text-align: center;">S-Strength/предности, W-Weakness/слабости O- Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)</p>			
<p>Структура наставног кадра АФ у односу на звања је неуједначена (неуједначен однос између броја редовних и ванредних професора, као и између укупног броја наставника и сарадника), нарочито узимајући у обзир скори одлазак у пензију већег броја редовних професора.</p> <p>ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета</p> <p>На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усклађивању критеријума за вредновање научних, стручних и уметничких референци са природом дисциплине архитектуре и урбанизма и формализација начина вредновања на нивоу надлежних тела и институција. - Иницирати промену законског оквира којим се дефинишу модалитети сарадничких звања. - Организовање и стимулисање перманентног усавршавања наставника и сарадника (курсеви, семинари, студије, путовања) у смислу стицања стручних, научних и педагошких компетенција. - Дефинисање механизма за институционалну и финансијску подршку усавршавању и учешћима на научним и стручним скуповима, студијским боравцима, гостовању предавача по позиву, доступношћу научне и стручне литературе. - Развијање свести о потреби систематског праћења и подстицања педагошких, истраживачких и стручних активности. - Повећање усклађености професионалних компетенција наставника са предметом уже области бављења у настави. 			
<p>д. Показатељи и прилози</p> <p>Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)</p> <p>Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)</p> <p>Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника</p> <p>Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе</p>			

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

а. Опис стања, анализа и процена

Квалитет студената обезбеђује се специфичним начином селекције студената при упису, који је у складу са студијским програмима Факултета, перманентним праћењем и оцењивањем током активног учешћа за време наставе и на испитима, ангажовањем на вежбама и праћењем и оцењивањем рада за време праксе.

Упис на све нивое студија и све студијске програме врши се у складу са условима прописаним Законом о Високом образовању, Статутом Универзитета у Београду, Правилницима о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, Статутом АФ и другим општим актима Факултета. Резултати успешности пријемног испита се прате и анализирају, а структуре и садржај пријемних испита се унапређује и осавремењује у складу са специфичност дисциплине која се изучава у оквиру поља техничко-технолошких наука и уметности, студијских програма као и квалификацијама и способностима кандидата које им је омогућено да стекну током претходног школовања.

Упис на Основне академске студије Архитектура и Интегрисане основне и мастер академске студије Архитектура врши се у складу са Статутом АФ, члан 70 до 72 и Правилником за упис студената на Студијске програме Основних академских и Интегрисаних академских студија Архитектонског факултета у Београду, а на основу Конкурса који обједињено расписује Универзитет у Београду. Све радње везане за спровођење Конкурса и уписа спроводи Комисија за спровођење уписа и одговарајуће поткомисије, а све чланове Комисије и одговарајућих поткомисија бира Наставно-научно веће на предлог декана. Упис студената се обавља у два уписна рока: јунском и септембарском (уколико има слободних места). Кандидати који конкуришу за упис на Основне и Интегрисане академске студије полажу јединствен пријемни испит који је класификационог карактера. Полагањем пријемног испита кандидат има право конкурисања на један или на оба студијска програма. Редослед кандидата утврђује се на основу резултата постигнутих у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту.

Специфичност дисциплине која се изучава у оквиру поља техничко-технолошких наука и уметности дефинише критеријуме на основу којих се припрема и спроводи Пријемни испит за проверу склоности и способности. Факултет потенцијалним кандидатима обезбеђује све релевантне информације неопходне за опредељење при упису, тако што сваке године, пре предвиђеног датума за почетак процедуре подношења конкурсне документације, објављује Информатор који садржи све информације о условима уписа, а нарочито: број студената који се примају у статусу буџетских и самофинансирајућих, детаљни календар процедура везаних за конкурс, место и време одржавања пријемног испита, као и остале информације у складу са специфичним захтевима конкурсне процедуре.

На основу укупног броја остварених бодова на пријемном испиту и по основу успеха у претходном школовању, сачињава се привремена ранг листа свих кандидата. Ова листа садржи основне податке о сваком кандидату, број поена на класификационом испиту, број поена по основу успеха у средњој школи и укупан број поена. Ова листа се поставља на интернет страницу АФ и Огласну таблу АФ. На листи се јасно означава број студената који стичу право уписа са финансирањем школовања из буџета, број студената који стичу право уписа са сопственим финансирањем школовања и број студената који нису стекли право на упис. Након објављивања привремене ранг листе, Правилником је предвиђен период и процедура подношења жалби кандидата Комисији и Декану и решавања по жалбама. Након одлучивања о жалбама Факултет утврђује и објављује коначну ранг листу свих кандидата са укупним бројем бодова стеченим по свим критеријумима. Кандидат који је стекао право уписа, а не упише се у за то предвиђеном року, губи право на упис. Ако кандидат који је остварио право на упис, не изврши упис у року утврђеном у конкурс, уместо њега ће се понудити могућност уписа следећем кандидату према редоследу на коначној ранг листи.

Као резултат сталног праћења и анализе резултата пријемног испита, садржај и структура пријемног испита за Основне и Интегрисане академске студије је измењен школске 2013/14 године. Претходне школске године однос пријављених и уписаних студената је био 1,56:1, што је за 15% већи број него 2012/13 школске године.

Упис на на Мастер академске студије Архитектура, Унутрашња архитектура и Интегрални урбанизам врши се у складу са Статутом АФ, члан 73, а на основу Конкурса који обједињено расписује Универзитет у Београду. Све радње везане за спровођење Конкурса и уписа спроводе Комисије за спровођење уписа (посебна Комисија за сваки Мастер студијски програм) а све чланове свих Комисије бира Наставно-научно веће на предлог декана. Упис студената се обавља у једном, септембарском, уписном року, с тим што, уколико на неком од студијских програма остане слободних места, на предлог АФ, Сенат Универзитета у Београду може одобрити и други уписни рок.

Факултет потенцијалним кандидатима обезбеђује све релевантне информације неопходне за опредељење при упису, тако што сваке године, пре предвиђеног датума за почетак процедуре подношења конкурсне документације, објављује Информатор којим садржи све информације о условима уписа, а нарочито: број студената који се примају у статусу буџетских и самофинансирајућих, програм, садржај, место и време одржавања пријемног испита (уколико га има), детаљни календар процедура везаних за конкурс, као и остале информације у складу са специфичним захтевима конкурсне процедуре. Ранг кандидата, за сваки од Мастер програма независно, формира се на основу збира поена: успеха на претходно завршеним студијама вреднованом према формули исказаној у информатору и успеха постигнутог на пријемном испиту који је (уколико га има) класификационог карактера. Сама процедура уписа (привремена ранг листа, рок за жалбе, одлучивање по жалбама, коначна ранг листа, упис) на програме Мастер академских студија, идентична је процедури уписа на програме Основних, односно Интегрисаних академских студија.

Као резултат сталног праћења и анализе резултата уписа на све програме Мастер академских студија, школске 2013/14 године, за већину Мастер студијских програма уведен је пријемни испит, чиме је омогућена адекватнија конкурентност студената како оних који су Основне студије за вршили на АФ Универзитета у Београду, тако и оних који су први ниво студија из области архитектуре завршили на факултетима других универзитета.

Упис на Специјалистичке академске студије врши се у складу са Правилником о специјалистичким академским студијама, члан 6 до 9 и Статутом АФ, члан 75.

Упис на Докторске студије врши се у складу са Правилником о докторским студијама члан 6 до 15 и Статутом АФ, члан 74, а на основу Конкурса који обједињено расписује Универзитет у Београду. Конкурс се објављује пре почетка сваке школске године или пре почетка пролећног семестра, у складу са одлукама Универзитета и Факултета. Све радње везане за спровођење Конкурса и уписа спроводе Комисије за спровођење уписа а све чланове Комисије бира Наставно-научно веће на предлог декана.

Факултет потенцијалним кандидатима обезбеђује све релевантне информације неопходне за опредељење при упису, тако што сваке године, пре предвиђеног датума за почетак процедуре подношења конкурсне документације, објављује Информатор којим садржи све информације о условима уписа. Ранг кандидата формира се на основу збира поена: успеха на претходно завршеним студијама и успеха постигнутог на пријемном испиту (провера знања, склоности и способности). Сама процедура уписа (привремена ранг листа, рок за жалбе, одлучивање по жалбама, коначна ранг листа, упис) иста је као процедура уписа на програме првог и другог нивоа академских студија.

Једнакост и равноправност у остваривању права студената по свим основама (пол, раса, брачно стање, боја коже, језик, вероисповести, политичко убеђење, национално, социјално или етничко порекло, инвалидност или по други сличан основ, положај или околност), како при упису на све студијске програме, тако и током студија, је апсолутно загарантована.

Похађање свих облика наставе на свим студијским програмима је обавезно са чиме су студенти унапред упознати. Информисање студената је примарно преко веб странице АФ (огласна табла је такође обавезни, али секундарни вид пласирања информација) и приметна је већа свест студената о значају благовремене информисаности о својим правима и обавезама, као и значајно унапређење у смислу ажурности информација везаних за свесдржаје у функцији наставе и од стране наставника и од стране служби АФ.

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура која се континуирано примењују, а све према Правилнику о оцењивању Универзитета у Београду.

Методe оцењивања студената и њихових знања која се усвајају у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, коректан однос према студенту). Факултет настоји да анализира и оцењује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету; да ли се прати и оцењује рад студента током наставе; какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени; да ли се оцењује способност студената да примени стечена знања. Условљеност и потребом за усаглашавање критеријума оцењивања по студијама резултирало је увођењем институције Руководиоца студијских целина – Студио, протокола оцењивања студената као и обавезе веб (и других облика) изложби студентких радова.

Такође, прате се и проверавају пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузимају корективне мере у случају аномалија у оцењивању. Пролазност студената је на нивоу европског просека. Квалитетан студијски програм и реализација наставе, захваљујући и специфичности дидактичког метода прилагођеног дисциплини, узрокују висок ниво ефикасности студија и пролазности студената. Синхронизација реализације наставе врши се на нивоу области наставе („по вертикали“) у оквиру департмана, а на нивоу семестара („по хоризонтали“) у оквиру већа година.

Факултет студентима омогућава и подстиче одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Закона о студентском организовању. Активан је Студентски парламент који активно сарађује са органима Факултета у погледу терминског плана наставе, неопходних анкета, ванфакултетских активности студената, учешћа студената у комисијама и органима Факултета.

6. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
процедура пријема студената	S	Традиција пријемног испита за ниво основних студија. Стално унапређивање процедуре и области провере способности.	+++
	W	Неадекватност општих аката АФ о садржају и структури пријемних испита за поједине ниве студија.	+
	O	Анализа структуре и ефеката пријемног испита и имплементација закључака анализе.	++
	T	Неразумевање значаја увођењу пријемног испита за Мастер студије од страна будућих студената - кандидата који су Основне студије завршили на АФ Универзитета у Београду.	o
једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама	S	Сви студенти имају иста права и могућности.	+++
	W	Одређене посебне потребе смањују могућност студирања архитектуре.	++
	O	Увођење свих одговарајућих услова за студенте са посебним потребама.	+
	T	Недостатак средстава за обезбеђење услова.	+++

рад на планирању и развоју каријере студената	S	Висока позиција институције АФ на државном и регионалном нивоу за област образовања будућих архитеката. RIBA еквиваленција степен 1 (RIBA Part 1) и степен 2 (RIBA Part 2) студијских програма Основне академске студије Архитектура (ОАСА) и Мастер академске студије Архитектура (МАСА)	+++
	W	Факултет нема успостављен механизам процене усклађености са потребама друштва и политикама националног развоја.	++
	O	Успостављање механизма процене процене усклађености са потребама друштва Могућност за позитивне промене у односу надлежног Министарства према професији	+
	T	Постоји раскорак општих друштвених стандарда у виду општих компетенција студената прихваћених на интернационалном нивоу и пожељних компетенција студената на локалном, националном нивоу. Непостојање адекватног регулаторног тела, (Коморе), за професију архитект онемогућава усклађивање корпуса знања на појединим нивоима студија и отварања могућности ка професионалних овлашћења.	++
доступност информација о студијама	S	Све информације доступне на сајту АФ и преко студентских представника. Већа заинтересованост студената да буду информисани	+++
	W	Не постојање протокола за достављање и објављивање појединих информација.	++
	O	Успостављање протокола за достављање и објављивање свих информација.	++
	T	Неажурност појединих информација.	+++
доступност процедура и критеријума оцењивања	S	Сви наставници јавно објављују критеријуме оцењивања, на усменом испиту обавезно присуство треће особе.	+++
	W	Различити критеријуми код различитих наставника на истом предмету	++
	O	Континуирано унапређење процедура за уједначавање критеријума – спољни критичари, комисијско оцењивање.	++
	T	Затечена аутономија појединих наставника.	+
анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере	S	Студентима омогућен избор предметног наставника за поједине предмете. На Факултету су прихваћене специфичне методе оцењивања (портфолио, дебата, презентација). Пролазност студената подигнута на европски ниво.	++
	W	Релативна неуједначеност критеријума по студијима у оквиру године. Утицај критеријума оцењивања на евалуацију наставничког рада.	++
	O	Праћење резултата изложби и каталога предмета, комисијско оцењивање на предмету Студио пројекат.	++
	T	Непродуктиван вид заинтересованости студената и препознавања интереса.	+++
усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма	S	Солидна информисаност о овом питању наставника и студента .	+
	W	Упросечавање студентског знања. Необјективност у оцењивању у односу на крајњи резултат испита.	++
	O	Могућност провере усклађености предвиђена радом руководиоца студијских програма и студијских целина.	++
	T	Координатори и студенти недовољно заинтересовани због препознавања личног интереса.	+
објективност и принципијалност наставника у процесу оцењивања	S	Статутом обезбеђена процедура жалбе на добијену оцену. На Факултету развијен став о принципијалности и непристрасности. Оцене се највећим делом добијају на јавним одбранама.	+++
	W	Могућа неискусност у процени код млађих наставника.	+
	O	Праћење, анализа и унапређење протокола оцењивања студента.	++
	T		o
праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере	S	Висока пролазност. Адекватан електронски систем уноса оцена и база података.	++
	W	Висока просечна оцена у односу на постигнуте исходе и компетенције, на појединим предметима.	+
	O	Статистичко праћење, анализа и примена корективних мера.	+
	T	Опасност неразумевања значаја праћења пролазности.	+
студентско организовање и учествовање у одлучивању	S	Статутом предвиђено учешће студената у раду факултетских органа обезбеђује утицај и реакцију на актуелне одлуке, услове студирања и сва питања од интереса студената.	+++
	W	Могућност потенцирања личних интереса.	+
	O	Могућност употребе студентске енергије за постављање Факултета и наставе на Факултету на место које му припада (организовање конференција, анкета, пројеката, догађаја).	++

	T	Неразумевање од стране дела професора за свако бављење активностима ван наставног програма.	++
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			

Студенти недовољно похађају поједине видове наставе, дају предност апликативном делу. Уочава се недовољна свест студената о важности стечених компетенција, знања и вештина у односу на формалне резултате (оцена, диплома).

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Редовна и адекватна анализа ефеката пријемног испита и имплементација закључака.
- Усвајање недостајућих општих аката АФ о садржају и структури пријемних за поједине нивое студија.
- Усвајање протокола за достављање и објављивање појединих информација.
- Повећање свести студената о значају редовног похађања свих видова наставе и примена правила понашања у току наставе.
- Увођење процедура за достављање информација студентима на захтев.
- Радити на унапређењу свести студената о неопходности самосталног рада
- Унапредити методе и критеријуми оцењивања студената по предметима а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету; да ли се прати и оцењује рад студента током наставе; какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени; да ли се оцењује способност студената да примени знање.
- Даљи рад на усаглашавању критеријума.
- Дефинисање процедуре и корективних мера у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

д. Показатељи и прилози за стандард 8

[Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1.1. Правилник о упису студената ОАСА и ИАСА](#)

[Прилог 8.1.2. Услови за упис - Извод из Статута АФ чланови 70 до 75](#)

[Прилог 8.2.1. Оцењивање - Извод из Статута АФ чланови 88 до 106](#)

[Прилог 8.2.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту БУ](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

а. Опис стања, анализа и процена

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету се обезбеђује спровођењем Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности ("Сл. билтен АФ", бр. 78/08) и Правилника о раду библиотеке Факултета ("Сл. билтен АФ", бр. 54/03).

Архитектонски факултет у свом саставу има Библиотеку снабдевену уџбеницима и осталом литературом, која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном, научноистраживачком и уметничком раду. Студенти Архитектонског факултета користе и услуге Универзитетске библиотеке у Београду, Народне библиотеке Србије, као и услуге свих других библиотека.

Библиотека тренутно располаже са 13111 монографских публикација. Библиотечки фонд је састављен од стручне литературе, уџбеника, страних и домаћих часописа, и других материјала који су у функцији наставе која се изводи на Факултету. Библиотечки фонд се перманентно попуњава и иновира на основу предлога наставника и сарадника, студената, као и процене самог библиотекара о томе шта треба набавити. Библиотечки фонд садржи скоро све неопходне уџбенике и наставну литературу који су студијским програмима предвиђени као обавезна литература. Поред тога, фонд садржи и бројне стручне публикације, на домаћем и страним језицима, које се користе на основним, интегрисаним, мастер, специјалистичким и докторским академским студијама. Годишњим претплатама на домаће и стране часописе, студентима се омогућава да прате најновија достигнућа и иновације у струци, и према евиденцији Факултета Библиотека тренутно има 132 наслова часописа. У свом фонду Библиотека чува и одбрањене докторске, магистарске и специјалистичке радове, од тога 255 докторских дисертација, 456 магистарских теза и 340 специјалистичких радова.

Библиотека у свом саставу поседује публикације чији је издавач, као и публикације чији су аутори наставници и сарадници Факултета. Издавачка делатност на Факултету се финансира из средстава Републике и из сопствених средстава.

Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Тако је за протекле три године библиотечки фонд богатији за 426 монографских публикација у домену стручне и научне литературе. Студенти и наставно особље Факултета се константно информишу о новим насловима у факултетској библиотеци путем званичног веб-сајта Факултета. Део сајта о информацијама везаним за библиотеку је систематично организован. Студентима докторских студија, као и наставном особљу Факултета је омогућен приступ монографским и серијским публикацијама и ван Факултета и то преко сервиса НБС (Народне библиотеке Србије) KoBSON.

Библиотека поседује следеће каталоге: ауторски, стручни, предметни. Од 2004. г. Библиотека је прешла на електронски каталог у систему COBISS, односно приступила је ВБС-у (Виртуелној библиотеци Србије), и све новоприспеле публикације се обрађују електронским путем. Библиотекар је обучен, односно има одговарајуће лиценце за обраду свих врста библиотечког материјала, а такође и посећује курсеве који се одржавају у Народној библиотеци и Универзитетској библиотеци и своја знања преноси наставницима и студентима Факултета. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се прати, оцењује и унапређује.

Својим целодневним радним временом Библиотека пружа могућност увида и коришћења свога фонда, не само студентима Архитектонског факултета већ и другим заинтересованим лицима. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице смештене су у одговарајућем делу простора како би студентима, наставницима, сарадницима и свим осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Библиотечка читаоница има капацитет од максимално 100

места. Поред тога, Факултет поседује медијатеку у којој се одржавају предавања и приказује аудиовизуелни материјал везан за наставни процес.

Такође, Факултет у својој организацији има и Библиотеку старих и ретких књига, која је проглашена за културно добро од великог значаја, од стране Министарства културе Републике Србије. Ова Библиотека има близу 5000 библиотечких јединица, на 11 језика, од којих неке представљају раритете, као једини примерци у југоисточној Европи и датирају углавном из XIX века. Истичемо да најстарији примерци датирају из XVII века. Поједине колекције часописа су једине на Балкану из области уметности, науке и технике.

У простору Библиотеке постоје три рачунара и један штампач који су намењени за рад запослених у Библиотеци. У Библиотеци су запослена два библиотекарa и један књижник. Њихова стручна квалификација и образовни статус усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга. По потреби, чланови студентске задруге укључују се у рад, само на издавању књига.

Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за рад у настави. Информатички ресурси су на завидном нивоу, обновљени и приступачни студентима. Преко студентских налога студентима је омогућен приступ интернету. Факултет развија сарадњу са дистрибутерима легалног софтвера.

6. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Постоји Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности	+++
	W	-	0
	O	-	0
	T	-	0
покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Делимична заступљеност литературе у форми „читанке“. Могућност коришћења широке литературе уместо уџбеника. Сваки предмет је покривен одређеним библиотечким фондом. Издања на енглеском језику.	++
	W	Недовољно издања на српском језику.	++
	O	Додатни извори финансирања како би се допунио библиотечки фонд и, тиме, обезбедио стандард и квалитет наставе.	+
	T	Изостанак финансијске подршке у обезбеђивању нових наслова.	++
структура и обим библиотечког фонда	S	Унапређењу библиотечког фонда се последњих година придаје изузетна пажња.	+++
	W	Недостатак периодике. Недовољан библиотечки фонд за сваку истраживачку област.	++
	O	Сарадња са НБС, популарисање KoBSON-a.	+++
	T	Немогућност плаћања НБС за сервис COBISS.	++
постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	S	Адекватна опремљеност хардвером и софтвером.	+++
	W	Недовољна покривеност wireless приступа; мањак особља.	+
	O	Увођење мултимедијалне опреме у више сала; увођење wireless конекције.	+++
	T	Недостатак средстава за текуће одржавање мреже и усавршавање кадрова.	+++
број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама	S	Број и стручна спрема запослених у библиотеци одговарају стандардима.	++
	W	-	0
	O	Укључивање чланова студентске задруге. Пријем стално запослених чланова библиотеке.	++
	T	Недовољни фондови у буџету за ваннаставно особље	++
адекватност услова за рад (простор, радно време)	S	Радно време библиотеке.	+++
	W	Неадекватна опремљеност простора читаонице и осталих садржаја библиотеке.	+++
	O	Реновирање, адаптација и опремање простора библиотеке.	+++
	T	Стање простора и опреме као фактор урожавања услова за рад.	+++

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T -Threats/препреке

+++ (значајно), ++ (средње), + (мало), 0 (без)

Уочава се недостатак простора за неопходне активности библиотеке - читаоницу и простор за смештај библиотечког фонда. Постојећа опремљеност поменутих простора је у изразито лошем стању. Овде се, пре свега, мисли на полице, столице и материјализацију простора, која поред старости не утиче на квалитет одвијања активности у простору Библиотеке.

Облик финансирања библиотечког фонда је углавном преко научно-истраживачких пројеката и из сопствених средстава. Претплата на часописе је организована преко управе Факултета.

У погледу информатичке опреме постоји потреба за њеним осавремењавањем ради достизања нивоа према планираном стандарду Факултета.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу извршених анализа КОУК предлаже следеће мере:

- Унапређење система коришћења библиотечког фонда кроз доношење стандарда употребе литературе у односу на стандарде наставе према принципима Болоњске декларације
- Анализа важећих општих аката Факултета, у вези са квалитетом уџбеника, литературе библиотечких и информатичких ресурса,
- Разматрање могућности за продужење радног времена библиотеке
- Дефинисање новог простора за смештај библиотечког материјала
- Дефинисање стандарда техничке опремљености наставних и ненаставних простора
- Обезбеђивање набавке рачунара за студенте и особље Факултета по повољним условима (бенефиције, начин отплате, сервис)
- Систематично праћење квалитета уџбеника и других наставних средстава са аспекта савремености (савременост, тачност) и структуре (примери, питања, резиме)
- Уџбенике и друга наставна средства која не задовољавају дефинисане стандарде иновирати или заменити квалитетнијим

д. Показатељи и прилози за стандард 9

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи.](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима – Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности \("Сл. билтен АФ", бр. 77/08\)](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

а. Опис стања, анализа и процена

Статутом Факултета утврђене су надлежности Савета Факултета, као органа управљања и декана, као пословодног органа Факултета. Савет Факултета на предлог декана бира четири продекана из реда наставника и једног из реда студената на предлог Студентског парламента.

Надлежност продекана из реда наставника је руковођење појединим сегментима из делатности Факултета (настава, наука, финансије и међународна сарадња), док студент продекан учествује у раду, у областима од интереса за студенате.

Стручни органи Факултета су Наставно-научно и Изборно веће, чија је надлежност уређена Статутом. Већа чине наставници Факултета, а сарадници учествују у раду Изборног већа, када су на дневном реду питања избора сарадника. Студенти учествују у раду Наставно-научног већа када су на дневном реду питања од интереса за студенте.

Наставно особље Факултета подељено је у три организационе јединице, и то: Департман за архитектуру, Департман за урбанизам и Департман за архитектонске технологије. Рад департмана, односно надлежности већа и руководиоца департмана уређени су Стаутом. У току је поступак усвајања пословника о раду департмана.

Најважније надлежности департмана су организовање активности на развоју студијских програма и реализацији наставе на предметима из научних и уметничких области у оквиру департмана.

За координацију и организацију у реализацији наставе одговорни су руководиоци студијских програма, које бира Наставно-научно веће и руководиоци студијских целина, које именује веће департмана.

Веће докторских студија задужено је за развој програма и спровођење наставе на докторским студијама и чине га продекан за науку, руководиоци департмана и представници свих департмана учесници у настави докторских студија. Чланове Већа докторских студија, именују департмани као своје представнике.

Факултет у свом саставу има квалификовано ненаставно особље чији се избор врши према одредбама Закона о раду и Правилника о организацији и систематизацији послова, којима је регулисан начин и поступак избора, права, обавезе и одговорности запослених, право на стручно усавршавање и сва друга питања везана за остваривање права и обавеза по основу рада.

Ненаставно особље и њихов рад представља подршку одвијању делатности Факултета и доступан је оцени наставника, студената и јавног мњења. Њихов рад тиче се пре свега редовних активности Факултета, у оквиру регистрованих делатности. АФ има организовану Општу службу, Студентску службу, Службу за финансије и Књижару са копирницом. Ненаставно особље своје активности обавља и у центрима Факултета

Рад свих служби и организационих јединица уређен је посебним правилницима: Правилником о систематизацији послова и радних места и Правилником о раду.

б. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
дефинисаност надлежности органа управљања, посвојења и стручних органа	S	Ингеренције органа су јасно дефинисане Статутом Факултета	+++
	W	Процедуре и однос академске хијерархије и хијерархије у управљању	++
	O	Стандардизација и администрирање надлежности и процедура	+
	T	-	0

дефинисаност организационе структуре	S	У највећој мери јасна организациона структура	++
	W	Недовољна комуникација између појединих органа	+
	O	Унапређење процедура сарадње	+
	T	Лични фактор	++
праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење	S	Процедура спољње евалуације	+
	W	Недовољна транспарентност управљања	++
	O	Годишњи извештај у облику јавног билтена, дискусија на ННВ	++
	T	Недовољна самокритичност	++
праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење	S	Континуирано праћење рада ненаставних радника и служби	+
	W	Финансијска ограничења	++
	O	Унапређење синхронизације рада	++
	T	Лични фактор	+
дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља	S	Квалификациони захтеви дефинисани систематизацијом радних места; напредовање у складу са квалификацијом и залагањем	++
	W	Однос према особљу делимично зависи од става пословног органа, који се мења на 3 године	+
	O	Стручно усавршавање	++
	T	Немотивисаност	+
доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања	S	Транспарентност у раду органа управљања и стручних служби	+
	W	Кореспонденција и архивирање у папирној форми	++
	O	Увођење електронске кореспонденције	+++
	T	Отпор новом приступу	++
перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља	S	Организовање усавршавања особља	++
	W	Не постоји протокол за одлучивање о приоритетима	+++
	O	Увођење протокола за усавршавање ваннаставног особља	+
	T	Субјективни приступ при одлучивању	+

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T -Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

Уочено је да управљачке функције у довољној мери прате промене реформисане наставе, да има промена у организацији и увођење нових управљачких процедура, што је веома отежано с'обзиром на малобројност ненаставног особља, које испуњава тражене стандарде. Управа и ненаставно особље су активни у процесима реформе наставе, односно усклађивања наставе са европским стандардима и принципима Болоњске декларације. Факултет до сада није систематски пратио и оцењивао организацију и управљање установом осим преко годишњих извештаја о раду. Такође, уочена је потреба за унапређењем постојећих процедура у службеним евиденцијама и кореспонденцији.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следеће мере:

- Анализа важећих општих аката Факултет, из области управљања.
- Дефинисање плана унапређења квалитета у области управљања.
- Увођење система праћења и оцењивања квалитета рада стручних служби и ненаставног особља.
- Увођење мера за праћења и оцењивање квалитета управљања институцијом.
- Потраживање наменских средстава од надлежних органа (министарства) за унапређење квалитета пословања.
- Редовно објављивање годишњих планова и извештаја о раду.
- Унапређење компетенција управљачких структура у области менаџмента.
- Усвајање протокола за дефинисање стандарда, надлежности и процедура управљања.
- Унапређење транспарентности пословања .

д. Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе - Информатор о раду АФ 2016](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби – Извештај СП о квалитету рада органа управљања и рада стручних служби](#)

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектонски факултет обезбеђује адекватне просторне и техничке услове за квалитетно извођење наставе. Зграда Техничких факултета први је објект у Србији наменски грађен за потребе високошколске наставе. Хигијенско-технички услови рада на Факултету су релативно квалитетни, и сваке године ради се на њиховом унапређењу, у границама финансијских могућности. У протекле 3 године Факултет реализује редовно одржавање простора из сопствених средстава (кречење, хобловање паркета, поставка видео-бимова и увођење бежичне интернет мреже). Пет вежбаоница је у потпуности реновирано и ново-опремљено столовима и столицама. Настава се одржава у Амфитеатру, салама и слушаоницама и вежбаоницама. Поред просторија намењених првенствено одржавању наставе, наставнички кабинети* се такође користе као простор у коме се делом реализује настава, чија специфичност то захтева.

Стандарди за реализацију наставе одговарају предвиђеном броју студената (1548 студената, 6510,71м2 бруто / 2499,60м2 нето, односно 4,20 м2 бруто површине по студенту 1,61 м2 нето површине по студенту). Иако стандарди за област уметности захтевају веће вредности, савремене методе рада (рад на преносивим, личним рачунарима), могућа је адекватна реализација наставе. Факултет поседује вредну и савремену техничку опрему (рачунарску мрежу, сервере, рачунарске лабораторије, принт-центар, школске верзије софтвера, бежичну интернет мрежу), као и коректан библиотечки фонд.

За извођење наставе основних и мастер студијских програма користи се амфитеатар, 15 учионица, 2 слушаонице, сала, рачунарска учионица и библиотека са 2 читаонице, док се за извођење наставе докторских и специјалистичких студија користе слушаонице и простори наставничких кабинета. За сваког студента на студијском програму обезбеђено је место у амфитеатру, учионици и рачунарској учионици по сменама. Амфитеатар и слушаонице опремљене су клупама и подлогама за писање, таблом, осветљене су и адекватно озвучене. Све вежбаонице опремљене су таблама, потребним бројем цртаћих столова и столица, паноима за излагање студентских радова, као и техничком опремом неопходном за извођење наставе.

Амфитеатар, слушаонице и вежбаонице опремљене су пројекционим платнима и видео бимом. Амфитеатар и слушаонице такође садрже и рачунаре, док је за извођење наставе у вежбаоницама на располагању одређени број додатних преносних видео бимова, лап-топ рачунара, дигиталних камера и фотоапарата и друге пратеће рачунарске опреме за извођење апликативне наставе. У рачунарским учионицама студентима је на располагању 60 рачунара, који су у мрежи и са приступом интернету, као и остала пратећа опрема. Поједини простори намењени извођењу наставе опремљени су интернет бежичном мрежом.

б. SWOT анализа:

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Квалитет, структура и стање простора	++
	W	Недостатак површине у односу на број студената у складу са потребама наставе	+
	O	Проширење простора	+
	T	Правна процедура и финансијска конструкција	++
адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Техничка опрема је адекватна и савремена	+++
	W	Одржавање и набавка нове опреме	++
	O	Систем техничке подршке; континуирано осавремењавање	++
	T	Недостатак средстава	+++
усклађеност капацитета опреме са	S	Распосложива средства задовољавају прописане стандарде	++
	W	Неадекватна опремљеност факултета за ванредне наставне активности	++

бројем студената	O	Унапређење техничке и технолошке опреме	++
	T	Недостатак средстава	+++
рачунарске учионице	S	Факултет поседује једну рачунарску учионицу и принт центар; студенти користе своје рачунаре	++
	W	Недостатак опреме која омогућава бољу презентацију студентских радова и активни рад на факултету	+++
	O	Обезбеђивање опреме	++
	T	Недостатак средстава	+++

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T - Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

Уочен је недостатак простора намењен активностима у складу са специфичним програмом (макетарнице опремљене прибором и материјалом за рад). Такође, недостатак се огледа и у рачунарској опреми и могућностима које пружа напредак технологије у презентовању производа рада студената (3Д штампачи, ласери за сечење материјала, CNC...). Уочен је одређени мањак адекватно опремљеног простора за реализацију практичне наставе.

У односу на задатке и препоруке претходне Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета из 2013. године, Факултет је увео одређене мере за унапређење опреме и адаптације простора за извођење наставе. Иако, отежано недостатком средстава, остварен је одређени континуитет у реконструкцији посторних квалитета и комфора. Факултет је у навратима осавремељивао техничку и технолошку опрему, међутим ови поступци су у неадекватној мери поткрепљени административним поступцима и базама података.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Утврђивање плана даљег унапређења опреме, адаптације и пренамена постојећих простора у циљу повећања капацитета просторија намењених извођењу наставе.
- Остваривање континуитета у реконструкцији просторних капацитета, унапређењу комфора и оптимизацији коришћења.
- Разматрање могућности за ангажовањем додатног простора
- Остваривање континуитета у иновирању постојеће и набавци нове рачунарске технолошки напредне опреме

д. Показатељи и прилози за стандард 11

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и знајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

а. Опис стања, анализа и процена

Архитектонски факултет послује под називом Универзитет у Београду Архитектонски факултет. Седиште Факултета је у Београду, Булевар краља Александра 73/2. Факултет је испунио све стандарде за акредитацију високошколских установа и Република Србија Комисија за акредитацију и проверу квалитета издала је УВЕРЕЊЕ О АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ број 612-00-111/2008-04, 612-00-257/2011-04, 612-00-02696/2013-04.

Факултет има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом и Статутом. У правном промету са трећим лицима Факултет иступа у своје име и за свој рачун. Факултет је уписан у судски регистар код Трговинског суда у Београду. Регистрован је за делатности из области образовања, шифра 8542, као и за друге делатности у складу са решењем о регистрацији код надлежног суда.

Факултет остварује приходе из више извора. Основни извор финансирања су средства из буџета РС (Министарство просвете, науке и технолошког развоја) која се обезбеђују у складу са одговарајућом Уредбом, тј на основу Закона о високом образовању, Закона о раду и Уредбе о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета. Факултет у оквиру образовне делатности приходује и од школарина самофинансирајућих студената. Остали приходи остварују се од сарадње са привредом, као и другим видовима сарадње у складу са регистрацијом Факултета. Сва финансијска средства се исказују и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Систем приходовања из буџета није усклађен са специфичностима реализације наставе архитектуре, чиме се директно угрожавају задати стандарди наставе. Приходи сарадње са привредом у драстичној мери опадају услед глобалне економске кризе. Позиција архитектуре као дисциплине отежава добијање истраживачких пројеката.

Финансијско планирање је у складу са Законом о буџетском систему.

б. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
изворе финансирања	S	Буџетска средства су стабилна, а све у складу са Законом о високом образовању и Уредбом о фин. високошколских установа.	++
	W	Недовољан приход од пројеката. Пад сарадње са привредом	+++
	O	Укључивање у међународне пројекте, истраживања и повећање сарадње са привредом.	++
	T	Ограничења у буџету, смањење интересовања	++
дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад	S	Факултет се финансира из буџетских средстава и система финансирања и самофинансирања предвиђеног Законом	++
	W	Недовољно ангажовање Факултета у остваривању сарадње на добијању пројеката.(Међународни пројекти)	+++
	O	Промена подзаконског оквира; Борба за адекватно финансирање усклађено са специфичним стандардима и методама наставе.	++
	T	Смањење буџетских средстава, пад интересовања студената.	+
финансијско планирање и одлучивање	S	Обавеза финансијског планирања дефинисана Статутом и Законом.	+
	W	Планирање без повољног утицаја на приходе	+++
	O	Професионално управљање финансијама	++
	T	Глобална економска криза	+++
јавност начина употребе финансијских средстава	S	Буџетска средства транспарентна према Трезору; приходи и расходи приказани у завршном рачуну. Финансијско пословање подложно контроли од стране Савета.	+++
	W	Недовољна разноврсност извора финансирања	++

	O	На време добити информацију о буџету за наредну годину од ресорног Министарства, а све у складу са Законом о буџетском систему.	++
	T	Економска криза у региону.	+
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Интензивирање активности ка препознавању специфичности дисциплине и методологије на нивоу Универзитета, Националног савета и Министарства.
- За дугорочно планирање и стабилно пословање Факултета недостају нам одговори надлежних институција, пре свега на предлог финансијског плана као и на предлог кадровских решења, а на основу добијених акредитација и дозвола за рад и нарочито поштовање Уредбе о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета. Детаљном анализом одговарајуће законске регулативе дошли смо до закључка да ће нам за реализацију законских обавеза бити потребан и додатни административни радници (интерни ревизори, порески саветници, координатор за пројекте међународне сарадње, координатори ВЕБ-сајта), као и наставно особље, ради што бољег обезбеђења квалитета наставе, ради ефикасније, економичније, ефективније и напредније примене знања у свим областима везаним за архитектуру.
- По важећој Уредби о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, та радна места нису препозната те се финансирају из средстава која Факултет стиче по другим основама. Одлука Министарства у вези са овим проблемом о признавању неопходних радних места би нам олакшала пословање.
- Анализирати могућности остваривања додатних прихода и сходно тзومه установити Акциони план финансијског унапређења
- Ревидовати план приоритета финансирања свих делатности факултета у складу са тренутним потребама и са тежњом повећања квалитета. Дефинисати страешки важне делатности и за то резервисати потребна финансијска средства.

д. Показатељи и прилози за стандард 12

[Прилог 12.1. Финансијски план](#)

[Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну школску годину](#)

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

а. Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад Студентског парламента, преко представника студенатског парламента свих година студија и Студента продекана, као и кроз анкетирање и оцењивање студената о квалитету наставе и наставника. Студентски парламент је основан на основу члана 56. Закона о високом образовању (Сл. гласник РС број 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014 и 68/2015) и Статута Архитектонског факултета, и ради у складу са Правилником о раду Студентског парламента.

Органи управљања Студентским парламентом о свим питањима из своје надлежности расправљају и доносе одлуке на седницама које су јавне. Теме рада ових органа, поред општих организационих питања су залагање за боље услове студирања, доношење предлога и давање мишљења о питањима везаним за организацију наставе (планирање распореда испита у испитним роковима), садржајнији културни, спортски и научни живот студената, узајамну солидарност и помоћ студената.

Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета факултета, савета Факултета, као и ННВ. Председник и потпредседник Студентског парламента редовно присуствују седницама Наставног већа Факултета, на којима заступају ставове и интересе студената.

Они дају мишљење о политици, стандардима, процедурама и документима којима се обезбеђује квалитет факултета. Студентски парламент учествује у самовредновању и добија на увид резултате самовредновања и оцењивања квалитета, разматра их и даје своје мишљење. Поред тога, они у сарадњи са органима факултета организују разне спортске, научне, истраживачке, културно-забавне, хуманитарне и друге акције. Студентски парламент успешно сарађује у свим акцијама које су од интереса за студенте и факултет.

Обавезан елемент самовредновања су Анкете којима се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Студентски парламент учествује у организацији и спровођењу анкета и анализи и објављивању резултата. У протеклом периоду уређена је процедура обављања и технички унапређен систем студентског вредновања, чиме су превазиђени ранији организациони проблеми.

За анализирани трогодишњи период студентско вредновање уредно је обављано осим 2014/15 школске године када је увођен систем ФИС (електронски Факултетски информациони систем), којим су основи обављања студентске евалуације значајно унапређени. У текућој школској години се студентска евалуација наставе поново уредно обавља.

Такође, студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања реализације развоја и вредновања студијских програма, као и у развој метода оцењивања кроз рад својих представника у телима факултета.

Поред наведеног формалног учешћа студената у управљању факултетом, свакодневно се у непосредном контакту наставника и студената размењују мишљења и формирају предлози који доприносе побољшању квалитета наставе, живота и рада студената.

Студентски парламент такође учествује и у свакодневном обавештавању студената о актуелним дешавањима и организује скупове на којима окупља студенте, упознаје их са новим начином студирања и утиче на побољшање свести студената о академским нормама живљења и студирања. Студентски парламент има канцеларију на АФ, за коју је обезбеђен простор (Правилник у прилогу) која ради сваког радног дана и у коју студенти долазе са предлозима, примедбама и сугестијама.

6. SWOT анализа			
елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Предвиђено и уређено учешће студентских представника у Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета и другим телима факултета	+++
	W	Слаба информисаност преставника о питањима квалитета	++
	O	Избору студентских представника може бити посвећена већа пажња	++
	T	Периодично недовољна мотивација студентских представника	+
учешће студената у самовредновању	S	Студентски представници активно учествују у процесу самовредновања	+++
	W	Не постоје традиција и јасни индикатори о значају активног учешћа студената у процесу самовредновања	+
	O	Формирање континуитета у учешћу студената у процесу самовредновања	++
	T	Недостатак времена и мотивације, недовољно организационо знање и искуство	++
студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе	S	Уведен ФИС систем који омогућава адекватан олакшава спровођење студентских анкета Студентска евалуација наставе периодично уреднија у анализираном периоду у односу на претходни период	+++
	W	Недовољна свест студената о значају учешћа у анкетама. Споро формирање и имплементација закључака студентске евалуације	++
	O	Упознавање студената са значајем резултата	+++
	T	Резултати анкете не производе довољно ефекта на квалитет наставе	+
S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке +++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)			
ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера: <ul style="list-style-type: none"> - Развој културе учешћа у систему провере квалитета, начина информисаности студената о процесу образовања и систему контроле квалитета. - Веће ангажовање факултета на афирмисању значаја учествовања студената у самовредновању. - Ажурнија имплементација закључака студентске евалуације - Организација заједничких састанака са студентима, где ће се презентовати конкретан учинак студентских анкета. - Веће учешће студената у процесу унапређења наставе. 			
д. Показатељи и прилози за стандард 13 Прилог 13.1.1. Анкете студената Прилог 13.1.2. Извештај студентског парламента о самовредновању рада АФ			

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

а. Опис стања, анализа и процена

У претходном периоду на Архитектонском факултету рађена су два поступка самоевалуације у складу са стандардима Националног савета, први је 2007. и други 2103. године, и једна међународни поступак валидације рађен 2015. године. У оквиру ових поступака прикупљена је сва доступна документација. Констатовано је у сваком од поступака да не постоји уређено и системско прикупљање и архивирање неопходне документације, везано за све стандарде, као и да не постоји адекватан начин информисања свих запослених о процедурама контроле квалитета, нити доступност ка документима и евиденцијама, како кроз атив, тако и помоћу електронских средстава информисања.

Рад Депатрмана на квалитету документује се кроз записнике са седница и одлуке које се чувају у архиви и нису јавно доступне свим запосленим. Рад руководиоца студијских програма не документује се кроз извештаје о раду (изузев за МАСИУ). Успостављено је систематско праћење квалитета резултат наставног процеса кроз систем јавног излагања студентских пројеката и прикупљање портфолија. међутим не постоји писани траг о закључцима дискусије и усвојеним мерама унапређења. Не постоји систематско праћење и периодична провера квалитета научно истраживачког и стучноуметничког рада наставника. Провере се врше искључиво приликом избора.

Установљено је електронско систематско праћење квалитета наставе од стране студената. Међутим, још увек није пронађен механизам за мотивисање студената за ажурним односом према овом задатку, као ни механизам за аналитички поступак и формулисање мера унапређења. Повратна спрега са садржајем и начином извођења наставе је, међутим, препуштена наставницима, без систематског праћења или оцене промене.

б. SWOT анализа

елементи анализе	опис категорије процене		квантификација процене
континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета	S	Три поступка свеобухватне контроле квалитета. Добијена међународна валидација два студијска програма	++
	W	Непостојећа јасних процедура и протокола рада, као ни организације прикупљања, архивирања и објављивања података и свих потребних докумената	+++
	O	Успостављање јасних прокола рада. успостављање система прикупљања, архивирања и објављивања докумената у систему контроле квалитета	+++
	T	Инертност система, немотивисаност запослених да се баве пословима контроле квалитета	+++
постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета	S	Статутом дефинисано постојање инфраструктуре. Зпочет процес савременог електронског архивирања и извештавања.	++
	W	Недоступност информација. несистематичност у прикупљању података	++
	O	Формирање Центра за акредитацију и контролу квалитета као тела за систематично прикупљање, архивирање и публикавање података и докумената у систему контроле квалитета. утврђивање надлежности задатака и протокола рада центра.	+++
	T	Не постојање искуства и адекватних знања, финансијских и људских ресурса у организацији систематског праћења квалитета	++
редовне повратне информације о квалитет стечених компетенција дипломираних студената	S	Нема података	+++
	W	До сада није остварена довољно квалитетна сарадња између Факултета и професионалних и стручних удружења, приватних предузећа и Националне службе за запошљавање	+
	O	Успостављање функционалне сарадње Факултета и Националне службе за запошљавање, професионалних и стручних удружења. формирање алумни мреже.	+++
	T	Неспремност обе стране на сарадњу	+
усаглашавање са	S	Факултет активно учествује у раду Европске асоцијације за архитектонску едукацију (ЕААЕ).	+++

стратегиијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству		Стечена престижна међународна RIBA валидација два програма. Активно учешће наставника у процесу успостављања европског система професионалних квалификација. успостављен центар за међународну срадњу.	
	W	Неинформисаност свих запослених.	++
	O	Јачање сарадње са међународним и националним телима у ситему професионалних квалификација. Наставити међународну акредитацију студијских програма	+++
	T	недостатак финансијских средстава	++
периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	три поступка свеобухватне контроле квалитета у периоду од 7 година	++
	W	Неконтинуирано праћење на годишњем нивоу	+++
	O	Увођење годишње провере квалитета. механизам подизања ефикасности и ефективности рада КОУК	+++
	T	Незаинтересованост за континуитет процеса обезбеђења квалитета	++
јавност резултата процене квалитета	S	Обавеза да резултате усвоји ННВ и други субјекти у систему квалитета	+++
	W	неблаговремена информисаности и недоступност документације	o
	O	Успоставити систем архивирања докумената и повећати доступност	++
	T	-	o

S - Strength/предности, W - Weakness/слабости, O - Opportunities/могућности, T –Threats/препреке
+++ (значајно), ++ (осредње), + (мало), 0 (без)

Формализована годишња или периодична самоевалуација наставника и срадника не постоји као организована активност, као ни годишња или периодична (по семестрима) евалуација млађих наставника од стране старијих, укључујући шефове предмета или групације предмета. Не постоји повратна информација о компетенцијама дипломираних студената.

Активност јавног информисања о резултатима самоевалуације још увек није сасвим успостављена, тако да Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе, није сасвим комплетан.

ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу свих аналитичких налаза КОУК предлаже следећи низ мера:

- Доношење потребних нормативних аката факултета Протокола за систематско праћење стандарда квалитета и прикупљање информација
- Дефинисање система прикупљања редовне повратна информација о компетенцијама дипломираних студената.
- Унапређење јавног информисања о резултатима самовредновања.
- Установљавање Центра за акредитацију и контролу квалитета, оперативног тела за организацију, прикупљање, архивирање и објављивање података и докумената у систему контроле квалитета
- Обезбедити финансијска средства, просторне и људске ресурсе за рад Центра за акредитацију
- Успостављање боље функционалне сарадње Факултета и националних тела, професионалних и стручних удружења у систему успостављања европских стандарда професионалних квалификација
- Иницирати међународну валидацију други студијских програма

д. Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)

3.0 ПРИЛОЗИ И ТАБЕЛЕ

Трећи део овог Извештаја чини систематизована документација – Прилози и Табеле, структуриран је у складу са Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе Комисије за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа, на основу којих је сачињен овај Извештај. Одеређени број захтеване документације за самовредновање Архитектонски факултет води у нешто другачијој форми, што је резултат специфичности организације послова Архитектонског факултета, и она је приложена у оригиналном облику. Целокупна документација је у електронском облику.

Списак прилога:

- Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета
- Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета
- Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлука о његовом усвајању

- Прилог 2.1.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - Правилник обезбеђењу и унапређењу квалитета - Сл. билтен АФ_92-13
- Прилог 2.1.2. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - Протоколи о рада субјеката обезбеђења и унапређења квалитета АФ - Сл. билтен АФ_91-13
- Прилог 2.2. План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета - План рада у поступку самовредновања Архитектонског факултета и изради Извештаја о самовредновању АФ_2016

- Прилог 3.1.1. Формално успостављено тело (КОУК) и опис рада - извод из Статута
- Прилог 3.1.2. Одлука ННВ о именовању КОУК
- Прилог 3.2. Списак свих анкета

- Прилог 4.3. Одлуке о акредитацији студијских програма
- Прилог 4.4. Извештаји о квалитету студијских програма
- Прилог 4.5. Извештаји департмана (А, У, АТ) о квалитету студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког, уметничког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника и предлог мера и активности за унапређење квалитета
- Прилог 4.6. Документи АФ у функцији квалитета студијских програма
- Прилог 4.7. Програмски исходи у оквиру студијских програма
- Прилог 4.8. Доказ да су примери исхода учења за програме различитих структура представљени на интернет страни високошколске установе
- Прилог 4.9. Извештај о пролазности на испитима по предметима за школску годину 2014/15

- Прилог 5.1. Анализа анкете студената о квалитету наставног процеса - Извештај СП о спроведеним анкетама о квалитету наставног процеса
- Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе – Извод из Статута АФ
- Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника - Извештаји департмана (А, У, АТ) о квалитету

- Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничком раду
- Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на ВУ
- Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на ВУ
- Прилог 6.4. Листа пројеката које финансира Министарство за науку или које финансирају међународне организације, а чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

- Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника
- Прилог 7.2. Однос укупног броја студената и броја запослених наставника на нивоу установе

- Прилог 8.1.1. Правилник о упису студената ОАСА и ИАСА
- Прилог 8.1.2. Услови за упис - Извод из Статута АФ чланови 70 до 75

Прилог 8.2.1.	Оцењивање - Извод из Статута АФ чланови 88 до 106
Прилог 8.2.2.	Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту БУ
Прилог 9.1	Општи акт о уџбеницима – Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности ("Сл. билтен АФ", бр. 77/08)
Прилог 9.2.	Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)
Прилог 9.3.	Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи
Прилог 10.1.	Шематска организациона структура високошколске установе - Информатор о раду АФ 2016
Прилог 10.2.	Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби – Извештај СП о квалитету рада органа управљања и рада стручних служби
Прилог 12.1.	Финансијски план АФ за 2016. годину
Прилог 12.2.	Извештај о финансијском полсловању АФ за 2015. годину
Прилог 13.1.1.	Анкете студената
Прилог 13.1.2.	Извештај студентског парламента о самовредновању рада АФ
Прилог 14.1.	Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Списак табела:

Табела 4.1.	Листа свих студијских програма који су акредитовани на ВУ са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у 2015/16, 2014/15 и 2013/14 школској години
Табела 4.2.	Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.
Табела 4.3.	Просечно трајање студија у претходне 3 школске године
Табела 6.1	Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи
Табела 6.2.	Списак наставника и сарадника запослених у ВУ, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима
Табела 6.2.1.	Списак наставника и сарадника ангажованих у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку
Табела 6.3	Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства
Табела 6.4.	Списак SC// CCЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период
Табела 6.5.	Листа одбрањених докторских дисертација у високошколској установи у претходне три школске године
Табела 6.6.	Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.
Табела 6.7.	Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на ВУ
Табела 7.1.	Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
Табела 7.2.	Преглед броја сарадника и статус сарадника у ВУ
Табела 8.1.	Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години
Табела 8.2.	Стопа успешности студената
Табела 8.3.	Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове
Табела 9.1.	Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2.	Попис информатичких ресурса
Табела 10.1.	Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица
Табела 11.1.	Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)
Табела 11.2.	Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду
Табела 11.3.	Наставно-научне и стручне базе

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Архитектонског факултета у Београду

проф. др Владан Ђокић, декан Факултета, председник,

доц. др Ђорђе Стојановић, продекан за наставу Факултета, члан,

в. проф. Весна Цагић Милошевић, члан,

в. проф. др Ксенија Лаловић, члан,

доц. др Ружа Окрајнов Бајић, члан,

асс. др Милена Грбић, члан

асс. Марија Цветковић, члан,

асс. Бојана Станковић, члан,

Зоран Јовић, дипл.правник, члан,

Ђорђе Булајић, студент Основних академских студија, члан и

Ђура Стијачић, студент Мастер академских студија, члан